ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 24.3.2022
COM(2022) 128 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Έκθεση σχετικά με το ευρωπαϊκό μέσο προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 του Συμβουλίου

Το SURE στους 18 μήνες: τρίτη εξαμηνιαία έκθεση

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Η παρούσα έκθεση είναι η τρίτη εξαμηνιαία έκθεση σχετικά με το ευρωπαϊκό μέσο προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE). Επιβεβαιώνει τα πορίσματα των προηγούμενων εκθέσεων, παρουσιάζει τις λειτουργίες και τη χρήση του μέσου έως σήμερα και επανεξετάζει τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις του. Το SURE είναι ένα μέσο για την αντιμετώπιση της κρίσης, μεγέθους 100 δισ. EUR, το οποίο δημιούργησε η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) με σκοπό να συνδράμει τα κράτη μέλη στην προστασία των θέσεων εργασίας και των εισοδημάτων των εργαζομένων στο πλαίσιο της πανδημίας της νόσου COVID-19. Το SURE αποτελεί επίσης ισχυρή έκφραση της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών μέσω της ΕΕ: όλα τα κράτη μέλη συμφώνησαν να παράσχουν διμερείς εγγυήσεις στην ΕΕ, ώστε η Ένωση να μπορεί να δανείζεται από τις αγορές με πολύ ευνοϊκούς όρους για να χρηματοδοτεί δάνεια στο πλαίσιο του SURE.

Ένα νέο μέσο τέθηκε γρήγορα σε εφαρμογή ως απόκριση στις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας

Η εφαρμογή του μέσου ήταν ταχεία και ομαλή και σχεδόν όλο το ποσό της χορηγηθείσας χρηματοδοτικής συνδρομής στο πλαίσιο του SURE (94 δισ. EUR) έχει πλέον διατεθεί σε 19 κράτη μέλη. Στο πλαίσιο της αρχικής απόκρισης της ΕΕ στην πανδημία, η Επιτροπή πρότεινε τον κανονισμό SURE στις 2 Απριλίου 2020, και ο κανονισμός εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 19 Μαΐου 2020. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο των 100 δισ. EUR κατέστη διαθέσιμο στις 22 Σεπτεμβρίου 2020, αφού όλα τα κράτη μέλη υπέγραψαν τις συμφωνίες εγγύησης. Η Επιτροπή επίσπευσε την εφαρμογή του μέσου, συνεργαζόμενη στενά με τα κράτη μέλη. Το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδοτικής συνδρομής που χορηγήθηκε εκταμιεύθηκε μόλις σε επτά μήνες, από τον Οκτώβριο του 2020 έως τον Μάιο του 2021.

Είναι η πρώτη φορά που η ΕΕ εξέδωσε κοινωνικά ομόλογα για τη χρηματοδότηση της χρηματοδοτικής συνδρομής SURE στα κράτη μέλη. Εκτός από τις απαιτήσεις του κανονισμού SURE, η παρούσα έκθεση παρουσιάζει επίσης τη σχετική υποβολή στοιχείων σύμφωνα με το πλαίσιο κοινωνικών ομολόγων EU SURE και επιβεβαιώνει ότι οι δαπάνες του SURE είναι πλήρως εναρμονισμένες με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

Η συνεχιζόμενη χρήση του SURE από τα δικαιούχα κράτη μέλη

Η παρούσα έκθεση επιβεβαιώνει την προηγούμενη εκτίμηση ότι το 2020 το SURE κάλυψε περίπου 31 εκατομμύρια άτομα και 2,5 εκατομμύρια επιχειρήσεις. Οι αριθμοί αυτοί αντιπροσωπεύουν σχεδόν το 30 % της συνολικής απασχόλησης και το ένα τέταρτο του συνόλου των επιχειρήσεων στα δικαιούχα κράτη μέλη. Κύριοι δικαιούχοι της στήριξης του SURE ήταν οι μικρές επιχειρήσεις. Οι τομείς που έλαβαν τη μεγαλύτερη στήριξη ήταν το χονδρικό και λιανικό εμπόριο, οι υπηρεσίες παροχής καταλύματος και εστίασης, και η μεταποίηση, ενώ πολλά κράτη μέλη στήριξαν και άλλους τομείς με στοχευμένα μέτρα.

Το SURE συνέχισε να προστατεύει την απασχόληση κατά τη διάρκεια της άνισης ανάκαμψης το 2021, στηρίζοντας περίπου 3 εκατομμύρια άτομα και πάνω από 400 χιλιάδες επιχειρήσεις. Οι δημόσιες δαπάνες για μέτρα επιλέξιμα στο πλαίσιο του SURE εξακολούθησαν να αντικατοπτρίζουν σε γενικές γραμμές την επιδημιολογική κατάσταση. Οι συνολικές δημόσιες δαπάνες στο πλαίσιο του SURE το 2021 ήταν υψηλότερες κατά 3 δισ. EUR απ' ό,τι αναμενόταν κατά τον χρόνο υποβολής της προηγούμενης έκθεσης τον Ιούνιο του 2021, ως αποτέλεσμα των μεταγενέστερων κυμάτων της πανδημίας. Το 2021 η χρήση συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας παρέμεινε σημαντική, αν και μειώθηκε από την κορύφωσή της το 2020.

Τον Ιανουάριο του 2022 σε ένα κράτος μέλος χορηγήθηκε πρόσθετη χρηματοδοτική συνδρομή, ενώ για ένα άλλο τροποποιήθηκε η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου ώστε να συμπεριληφθούν πρόσθετα μέτρα. Η Ουγγαρία έλαβε συμπληρωματική στήριξη ύψους 147 εκατ. EUR για την επέκταση των υφιστάμενων μέτρων και τη χρηματοδότηση ενός νέου. Η αρχική εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου για την Πορτογαλία τροποποιήθηκε ώστε να συμπεριληφθούν τρία πρόσθετα μέτρα, επιτρέποντας στην Πορτογαλία να απορροφήσει το πλήρες ποσό της χρηματοδοτικής συνδρομής που είχε ήδη χορηγηθεί τον Σεπτέμβριο του 2020.

Σχεδόν όλες οι συνολικές προβλεπόμενες δημόσιες δαπάνες στο πλαίσιο του SURE έχουν πλέον πραγματοποιηθεί. Οι συνολικές δημόσιες δαπάνες για μέτρα επιλέξιμα στο πλαίσιο του SURE αναμένεται πλέον να ανέλθουν σε 118 δισ. EUR. Το ποσό αυτό υπερβαίνει κατά πολύ τη συνολική χρηματοδοτική συνδρομή που χορηγήθηκε (94 δισ. EUR), δεδομένου ότι ορισμένα κράτη μέλη δαπάνησαν ή σχεδίαζαν να δαπανήσουν περισσότερα για επιλέξιμα μέτρα σε σχέση με την αιτηθείσα χρηματοδοτική συνδρομή. Αυτό δείχνει τη μεγάλη σημασία των μέτρων που στηρίζονται από το SURE από τη σκοπιά των κρατών μελών. Πάνω από το ήμισυ των συνολικών δημόσιων δαπανών για μέτρα επιλέξιμα στο πλαίσιο του SURE καλύπτει τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας. Ο επικουρικός χαρακτήρας των δαπανών που αφορούν την υγεία —που αντιπροσωπεύουν μόλις το 5 % των συνολικών δαπανών— επιβεβαιώθηκε ξανά.

Η απορρόφηση της χρηματοδοτικής συνδρομής του SURE είναι υψηλή για τη συντριπτική πλειονότητα των κρατών μελών. Παραμένει πολύ χαμηλή σε ένα μόνο κράτος μέλος και τελεί υπό στενή παρακολούθηση σε άλλο. Στη Ρουμανία, το μεγάλο χάσμα όσον αφορά την απορρόφηση που επισημάνθηκε στην πρώτη και τη δεύτερη έκθεση —τρία τέταρτα του ποσού που χορήγησε το Συμβούλιο— παραμένει σε γενικές γραμμές αμετάβλητο. Στην Πολωνία φαίνεται ότι υπάρχει μέτριο χάσμα στην απορρόφηση λόγω των χαμηλότερων του αναμενόμενου δαπανών για μέτρα επιλέξιμα στο πλαίσιο του SURE, ενώ δεν εντοπίστηκε κανένα χάσμα στις εθνικές εκθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν στη δεύτερη έκθεση. Οι συνολικές δαπάνες στην Πολωνία είναι χαμηλότερες από το ποσό που χορήγησε το Συμβούλιο στο πλαίσιο του SURE, ενώ παραμένουν πάνω από το ποσό που έχει ήδη εκταμιευθεί. Ο κίνδυνος απορρόφησης που εντοπίστηκε στην Πορτογαλία και την Κύπρο στη δεύτερη έκθεση δεν αποτελεί πλέον πρόβλημα.

Επικαιροποιημένη εκτίμηση των επιπτώσεων του SURE

Η παρούσα έκθεση επιβεβαιώνει την εκτίμηση της προηγούμενης έκθεσης ότι τα μέτρα στήριξης πολιτικής, συμπεριλαμβανομένου του SURE, απέτρεψαν αποτελεσματικά την ανεργία για 1,5 εκατομμύρια άτομα το 2020. Η αύξηση της ανεργίας το 2020 στα δικαιούχα κράτη μέλη ήταν μέτρια, παρά τη μεγάλη μείωση της οικονομικής παραγωγής, και σημαντικά χαμηλότερη από το αναμενόμενο. Αυτό επιτεύχθηκε με τη διατήρηση των μισθωτών στις επιχειρήσεις τους και με τη διατήρηση της δραστηριότητας των αυτοαπασχολούμενων. Ως πρόσθετος παράγοντας, το SURE συνέβαλε επίσης στη βελτίωση της γενικής εμπιστοσύνης σε ολόκληρη την ΕΕ, γεγονός που επιβεβαιώθηκε από πρόσφατη έρευνα του Ευρωβαρόμετρου στην οποία το SURE έλαβε ευρεία στήριξη από τους πολίτες της ΕΕ. Όπως αναφέρθηκε στη δεύτερη εξαμηνιαία έκθεση, εκτιμάται επίσης ότι τα κράτη μέλη έχουν εξοικονομήσει συνολικά 8,2 δισ. EUR σε πληρωμές τόκων με τη λήψη χρηματοδοτικής συνδρομής μέσω του SURE.

Όσον αφορά το μέλλον, η προστασία της απασχόλησης κατά τα πρώτα δύο έτη της πανδημίας στηρίζει μια ταχύτερη ανάκαμψη σε σύγκριση με προηγούμενες κρίσεις. Το 2022 η ανάκαμψη προβλέπεται να υπεραντισταθμίσει την απώλεια ΑΕΠ που σημειώθηκε κατά τη διάρκεια της κρίσης COVID-19, υπερβαίνοντας σημαντικά τον ρυθμό ανάκαμψης που παρατηρήθηκε μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση και την κρίση στη ζώνη του ευρώ, όταν το ΑΕΠ παρέμεινε αρκετά κάτω από τα προ κρίσης επίπεδα δύο έτη μετά την έξαρση της νόσου. Το SURE συνέβαλε σε αυτό με τη χρηματοδότηση προγραμμάτων που επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να διατηρήσουν εργαζομένους και δεξιότητες και που διευκολύνουν τους αυτοαπασχολούμενους να είναι έτοιμοι να συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους.

Η συνέχιση των έκτακτων περιστάσεων που δικαιολογούν το SURE

Υψηλή αβεβαιότητα εξακολουθεί να περιβάλλει τις οικονομικές προοπτικές, δεδομένης της απρόβλεπτης φύσης της πανδημίας —έναντι της οποίας δημιουργήθηκε το SURE— και της εξελισσόμενης γεωπολιτικής κατάστασης στην Ουκρανία. Τα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ απέφυγαν να επιβάλουν εκ νέου αυστηρά μέτρα ανάσχεσης ευρείας βάσης καθ' όλη τη διάρκεια του χειμώνα και κατά τη διάρκεια του κύματος της Όμικρον, αν και ορισμένοι τομείς εξακολούθησαν να πλήττονται ιδιαίτερα από περιορισμούς. Η αβεβαιότητα σχετικά με τον ιό και πιθανές νέες παραλλαγές παραμένει υψηλή. Η δυναμική της ανάπτυξης που σημειώθηκε το 2021 επιβραδύνθηκε στο τέλος του έτους και η εισβολή στην Ουκρανία αύξησε την οικονομική αβεβαιότητα.

Τα μέτρα πολιτικής για τον μετριασμό των επιπτώσεων της πανδημίας επικεντρώθηκαν όλο και περισσότερο στη διευκόλυνση της ανάκαμψης και υποστηρίχθηκαν από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Δεδομένου ότι το SURE παραμένει σε ισχύ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022 και ότι μέχρι σήμερα εξακολουθούν να είναι διαθέσιμα 5,6 δισ. EUR, μπορεί να συνεχιστεί η χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής στο πλαίσιο του μέσου, για την αντιμετώπιση σοβαρών οικονομικών διαταραχών που προκλήθηκαν από την πανδημία COVID-19.

Πληροφορίες σχετικά με τα εθνικά συστήματα λογιστικών και λοιπών ελέγχων

Στην παρούσα έκθεση παρουσιάζεται εξέταση των εθνικών συστημάτων λογιστικών και λοιπών ελέγχων όπως αναφέρονται από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τον κανονισμό SURE, για την πρόληψη της κατάχρησης της χρηματοδοτικής συνδρομής του SURE. Ανεξάρτητα από τα συστήματα ελέγχου της Επιτροπής, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν την ορθή χρήση των κονδυλίων σε εθνικό επίπεδο, να προλαμβάνουν τις παρατυπίες και την απάτη και να ανακτούν κονδύλια που αποτέλεσαν αντικείμενο κατάχρησης, σύμφωνα με τον κανονισμό SURE και διμερείς δανειακές συμφωνίες. Για να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν τα αναγκαία συστήματα για την τήρηση της υποχρέωσης αυτής, η Επιτροπή ζήτησε από τα κράτη μέλη να παράσχουν πληροφορίες σχετικά με τα εθνικά συστήματα λογιστικών και λοιπών ελέγχων που αφορούν το SURE. Στην παρούσα έκθεση συνοψίζονται οι πληροφορίες που υποβλήθηκαν από όλα τα δικαιούχα κράτη μέλη.

Η θεσμική δομή των εθνικών συστημάτων λογιστικών και λοιπών ελέγχων διαφέρει σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών. Σε όλα σχεδόν τα κράτη μέλη, οι φορείς που διενεργούν λογιστικούς και λοιπούς ελέγχους των μέτρων που υποστηρίζονται από το SURE υπήρχαν ήδη πριν από την πανδημία COVID-19. Σε ένα κράτος μέλος, δημιουργήθηκαν νέοι φορείς ειδικά για τα μέτρα που υποστηρίζονται από το SURE. Σε άλλο κράτος μέλος, δημιουργήθηκαν νέα συστήματα λογιστικών και λοιπών ελέγχων μόνο για ένα συγκεκριμένο μέτρο, επιπλέον των υφιστάμενων.

Όλα τα δικαιούχα κράτη μέλη έχουν διενεργήσει ελέγχους για την πρόληψη της κατάχρησης της χρηματοδοτικής συνδρομής του SURE. Σε όλα τα κράτη μέλη πλην ενός, οι διάφοροι έλεγχοι εντόπισαν ορισμένες περιπτώσεις παρατυπιών ή απάτης. Τα κράτη μέλη ανέφεραν παρόμοια είδη παρατυπιών ή απάτης και όλα τα κράτη μέλη τεκμηρίωσαν το έργο τους. Δεκατρία κράτη μέλη προσέφυγαν στη δικαιοσύνη για την ανάκτηση κονδυλίων που χρησιμοποιήθηκαν αντικανονικά. Σε ορισμένα κράτη μέλη, τα κονδύλια ανακτήθηκαν χωρίς να κινηθούν νομικές διαδικασίες.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση είναι η τρίτη εξαμηνιαία έκθεση σχετικά με το ευρωπαϊκό μέσο προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE). Το SURE δημιουργήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) τον Μάιο του 2020 με σκοπό να συνδράμει τα κράτη μέλη στην προστασία των θέσεων εργασίας και των εισοδημάτων των εργαζομένων κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19[1]. Παρέχει στα κράτη μέλη που το αιτούνται ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή υπό μορφή δανείων με ευνοϊκούς όρους. Στο πλαίσιο του SURE διατίθεται χρηματοδοτική συνδρομή έως και 100 δισ. EUR για τη χρηματοδότηση των συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας των κρατών μελών ή παρόμοιων μέτρων που αποσκοπούν στην προστασία των μισθωτών και των αυτοαπασχολουμένων, καθώς και για τη χρηματοδότηση, επικουρικά, ορισμένων μέτρων που αφορούν την υγεία, ιδίως στον χώρο εργασίας.

Η παρούσα εξαμηνιαία έκθεση αποτελεί νομική υποχρέωση. Εκδίδεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (στο εξής: Επιτροπή) σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 του Συμβουλίου (στο εξής: κανονισμός SURE)[2] για την εκπλήρωση της υποχρέωσής της να υποβάλλει έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή (ΟΔΕ) και την Επιτροπή Απασχόλησης[3]. Η επόμενη έκθεση θα εκδοθεί έως το τέλος Σεπτεμβρίου του 2022. Η καταληκτική ημερομηνία για τη συμπερίληψη των πληροφοριών στην παρούσα έκθεση ήταν η 7η Φεβρουαρίου 2022 για την υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη και η 6η Μαρτίου 2022 για τα επιδημιολογικά και οικονομικά δεδομένα[4].

Η παρούσα έκθεση επιβεβαιώνει, τον Ιανουάριο του 2022, τις θετικές αξιολογήσεις του SURE που παρουσιάστηκαν στις πρώτες δύο εξαμηνιαίες εκθέσεις. Τα κύρια πορίσματα της έκθεσης μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

---

[1] Το SURE αποτελεί συνέχεια των πολιτικών κατευθύνσεων της Επιτροπής για την περίοδο 2019-2024, στο πλαίσιο των οποίων προτάθηκε ένα Ευρωπαϊκό Σύστημα Αντασφάλισης Παροχών Ανεργίας για την προστασία των Ευρωπαίων πολιτών και τον περιορισμό της πίεσης στα δημόσια οικονομικά κατά τη διάρκεια εξωτερικών κραδασμών. Μετά την επιδημική έξαρση του ιού COVID-19 στην Ευρώπη, το εν λόγω μέσο θεσπίστηκε βάσει της πρότασης της Επιτροπής της 2ας Απριλίου 2020.

[2] Κανονισμός (ΕΕ) 2020/672 του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2020, σχετικά με τη θέσπιση ευρωπαϊκού μέσου προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 (ΕΕ L 159 της 20.5.2020, σ. 1) (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0672&from=en).

[3] Σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τη χρήση της χρηματοδοτικής συνδρομής, συμπεριλαμβανομένων των ανεξόφλητων ποσών και του εφαρμοστέου χρονοδιαγράμματος αποπληρωμής στο πλαίσιο του SURE, καθώς επίσης σχετικά με τη συνέχιση της ύπαρξης των έκτακτων περιστάσεων που δικαιολογούν την εφαρμογή του κανονισμού SURE (την πανδημία της νόσου COVID-19).

[4] Όλοι οι πίνακες υποβολής στοιχείων υποβλήθηκαν αρχικά έως τις 26 Ιανουαρίου 2022 και τα ερωτηματολόγια ελέγχου έως τις 7 Φεβρουαρίου 2022 (με εξαίρεση τη Λετονία που υπέβαλε το ερωτηματολόγιο στις 15 Φεβρουαρίου 2022). Επιπλέον, μετά την εν λόγω ημερομηνία παρασχέθηκαν ορισμένες ήσσονος σημασίας διευκρινίσεις σχετικά με τα στοιχεία.

- Περίπου 31 εκατομμύρια άτομα και 2,5 εκατομμύρια επιχειρήσεις εκτιμάται ότι καλύφθηκαν από το SURE το 2020.
- Τρία εκατομμύρια άτομα και πάνω από 400 χιλιάδες επιχειρήσεις καλύφθηκαν από το SURE το 2021 σε 13 κράτη μέλη.
- Σύμφωνα με εκτιμήσεις, τα εθνικά μέτρα για την αγορά εργασίας που στηρίζονται από το SURE έχουν συμβάλει αποτελεσματικά στην αποτροπή της ανεργίας για σχεδόν 1,5 εκατομμύρια άτομα το 2020·
- 19 κράτη μέλη έχουν αιτηθεί και έχουν λάβει χρηματοδοτική συνδρομή στο πλαίσιο του SURE.
- Μεταξύ αυτών, το Συμβούλιο χορήγησε πρόσθετη συμπληρωματική στήριξη σε 7 κράτη μέλη, πιο πρόσφατα στην Ουγγαρία τον Ιανουάριο του 2022.
- Διατέθηκαν περισσότερα από 94 δισ. EUR και εκταμιεύθηκαν σχεδόν 90 δισ. EUR.
- Πάνω από το ήμισυ της χρηματοδοτικής συνδρομής στο πλαίσιο του SURE διατέθηκε από τα κράτη μέλη για τη στήριξη συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας και πάνω από το 40 % για τη στήριξη παρόμοιων μέτρων, συμπεριλαμβανομένου σχεδόν του ενός τρίτου της συνολικής συνδρομής για μέτρα για τους αυτοαπασχολούμενους.
- Το 5 % διατέθηκε σε μέτρα που αφορούν την υγεία, τα οποία είναι «επικουρικά» σύμφωνα με τον κανονισμό SURE.
- Η απορρόφηση της χρηματοδοτικής συνδρομής του SURE είναι υψηλή για 17 από τα 19 κράτη μέλη.
- Η απορρόφηση εξακολουθεί να είναι πολύ χαμηλή σε ένα κράτος μέλος και παρακολουθείται στενά σε ένα άλλο[5]. Η απορρόφηση δεν αποτελεί πλέον πρόβλημα στα άλλα δύο κράτη μέλη που προσδιορίστηκαν στην προηγούμενη εξαμηνιαία έκθεση.
- Όλα τα κράτη μέλη έχουν διενεργήσει ελέγχους για την πρόληψη της κατάχρησης της χρηματοδοτικής συνδρομής του SURE. Σε όλα τα κράτη μέλη πλην ενός, οι λογιστικοί και λοιποί έλεγχοι εντόπισαν περιπτώσεις παρατυπιών ή απάτης.
- Πέραν των κοινωνικών παροχών και των παροχών απασχόλησης, εκτιμάται ότι τα κράτη μέλη έχουν εξοικονομήσει 8,2 δισ. EUR από πληρωμές τόκων[6].
- Πάνω από 5 δισ. EUR εξακολουθούν να είναι διαθέσιμα στο πλαίσιο του SURE έως το τέλος του 2022, τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τη συνέχιση της αντιμετώπισης οικονομικών διαταραχών που προκαλούνται από την πανδημία COVID-19.
- Σε συνέχεια αυτών των πορισμάτων, το Ευρωβαρόμετρο που δημοσιεύτηκε τον Δεκέμβριο του 2021 δείχνει ότι το 82 % των Ευρωπαίων θεωρούν ότι τα δάνεια στο πλαίσιο του SURE ήταν καλή ιδέα.

[5] Εν προκειμένω, η απορρόφηση ορίζεται ως ο βαθμός στον οποίο ένα κράτος μέλος δαπανά τη χρηματοδότηση που χορηγήθηκε από το Συμβούλιο για επιλέξιμα μέτρα. Η Ρουμανία έχει πολύ χαμηλό επίπεδο απορρόφησης, ενώ η Πολωνία βρίσκεται υπό στενή παρακολούθηση.

[6] Το ποσό αυτό είναι το ίδιο με εκείνο της δεύτερης έκθεσης SURE, δεδομένου ότι δεν έχουν πραγματοποιηθεί νέες εκταμιεύσεις στο μεταξύ.

Η παρούσα έκθεση επικαιροποιεί τις πληροφορίες που περιέχονται στις πρώτες δύο εξαμηνιαίες εκθέσεις για το SURE και επεκτείνει την ανάλυση σε ορισμένους τομείς. Καλύπτει τις θεσμικές εξελίξεις από την καταληκτική ημερομηνία της δεύτερης έκθεσης στις αρχές Σεπτεμβρίου 2021, συμπεριλαμβανομένης της χορήγησης πρόσθετης χρηματοδοτικής συνδρομής στην Ουγγαρία και της τροποποίησης της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου ώστε η Πορτογαλία να συμπεριλάβει πρόσθετα επιλέξιμα μέτρα με αμετάβλητο το ποσό της χρηματοδοτικής συνδρομής. Η ανάλυση στις προηγούμενες εκθέσεις επικαιροποιείται, ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες δαπάνες των κρατών μελών που καλύπτονται από το SURE —βάσει εξαμηνιαίων εκθέσεων που υπέβαλαν τα κράτη μέλη τον Ιανουάριο του 2022— και τον εκτιμώμενο αντίκτυπο του SURE —με βάση τα τελευταία μακροοικονομικά στοιχεία. Βασίζεται στην ανάλυση της κάλυψης του SURE όσον αφορά τους μισθωτούς, τους αυτοαπασχολούμενους και τις επιχειρήσεις λαμβανομένων υπόψη των εξελίξεων που σημειώθηκαν το 2021. Επιπλέον, και σύμφωνα με τον κανονισμό SURE και διμερείς δανειακές συμφωνίες, στην παρούσα έκθεση παρουσιάζεται εξέταση των εθνικών συστημάτων λογιστικών και λοιπών ελέγχων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη για την πρόληψη της κατάχρησης της χρηματοδοτικής συνδρομής του SURE.

Η έκθεση εξετάζει τη χρήση του μέσου SURE έως σήμερα και αναλύει τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις του. Διαρθρώνεται σε έξι ενότητες. Στην ενότητα I περιγράφεται η χρηματοδοτική συνδρομή που χορηγήθηκε στα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των ποσών που εκταμιεύθηκαν, των ανεξόφλητων ποσών και του αντίστοιχου χρονοδιαγράμματος αποπληρωμής. Στην ενότητα II συνοψίζονται οι συνολικές δημόσιες δαπάνες των κρατών μελών σχετικά με εθνικά μέτρα που στηρίζονται από το SURE[7]. Στην ενότητα III επικαιροποιείται η αρχική αξιολόγηση των επιπτώσεων του SURE που παρασχέθηκε στις προηγούμενες εκθέσεις. Στην ενότητα IV εξετάζονται τα έκτακτα γεγονότα που δικαιολογούν τη συνέχιση του SURE. Στην ενότητα V αναφέρονται τα εθνικά συστήματα λογιστικών και λοιπών ελέγχων. Τέλος, στην ενότητα VI προβλέπεται η σχετική υποχρέωση υποβολής εκθέσεων σύμφωνα με το τμήμα 2.4 του πλαισίου κοινωνικών ομολόγων EU SURE, το οποίο ενσωματώνεται στην παρούσα έκθεση[8].

I. Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ SURE: ΧΟΡΗΓΗΘΕΝΤΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΜΙΕΥΘΕΝΤΑ ΠΟΣΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ

1.1 Επισκόπηση των δικαιούχων κρατών μελών και των χορηγηθέντων ποσών

Ένα κράτος μέλος που επωφελείται ήδη από το SURE, η Ουγγαρία, έλαβε πρόσθετη χρηματοδοτική συνδρομή τον Ιανουάριο του 2022. Η Ουγγαρία ζήτησε συμπληρωματική στήριξη ύψους 147 εκατ. EUR τον Δεκέμβριο του 2021 μετά την επανεμφάνιση της πανδημίας

[7] Οι ενότητες I και II αφορούν τη χρήση της χρηματοδοτικής συνδρομής στο πλαίσιο του SURE σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού SURE.
[8] https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget/eu-borrower/eu-borrowing-activities/eu-sure-social-bond-framework_en

νωρίτερα εντός του έτους, η οποία χορηγήθηκε από το Συμβούλιο στις 25 Ιανουαρίου 2022 βάσει πρότασης της Επιτροπής της 21ης Δεκεμβρίου 2021[9]. Έτσι, η συνολική χορηγηθείσα χρηματοδοτική συνδρομή του SURE ανέρχεται σε 94,4 δισ. EUR (βλ. πίνακα 1).

Πίνακας 1: Επισκόπηση της στήριξης που χορηγήθηκε στο πλαίσιο του SURE (EUR)

Κράτος μέλος	***Συνολικό χορηγηθέν ποσό****	***Από το οποίο συμπληρωματική***	***Εκταμιευθέν ποσό****	***Ανεξόφλητο ποσό***
Βέλγιο	8 197 530 000	394 150 000	8 197 000 000	0
Βουλγαρία	511 000 000	0	511 000 000	0
Κύπρος	603 770 000	124 700 000	603 000 000	0
Τσεχία	2 000 000 000	0	2 000 000 000	0
Ελλάδα	5 265 000 000	2 537 000 000	5 265 000 000	0
Ισπανία	21 324 820 449	0	21 324 000 000	0
Κροατία	1 020 600 000	0	1 020 000 000	0
Ιταλία	27 438 486 464	0	27 438 000 000	0
Λιθουανία	957 260 000	354 950 000	957 000 000	0
Λετονία	305 200 000	112 500 000	305 000 000	0
Μάλτα	420 817 000	177 185 000	420 000 000	0
Πολωνία	11 236 693 087	0	8 236 000 000	3 000 000 000
Πορτογαλία	5 934 462 488	0	5 411 000 000	523 000 000
Ρουμανία	4 099 244 587	0	3 000 000 000	1 099 000 000
Σλοβενία	1 113 670 000	0	1 113 000 000	0
Σλοβακία	630 883 600	0	630 000 000	0
Ουγγαρία	651 470 000	147 140 000	504 000 000	147 000 000
Ιρλανδία	2 473 887 900	0	2 473 000 000	0
Εσθονία	230 000 000	0	230 000 000	0
Σύνολο	**94 414 795 575**	**3 847 625 000**	**89 637 000 000**	**4 769 000 000**

*Κατά την εκτέλεση των εκταμιεύσεων, τα χορηγηθέντα ποσά στρογγυλοποιήθηκαν προς τα κάτω για επιχειρησιακούς σκοπούς.

[9] Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/98 του Συμβουλίου της 25ης Ιανουαρίου 2022 για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2020/1561 σχετικά με τη χορήγηση προσωρινής στήριξης στην Ουγγαρία, στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672, για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 (ΕΕ L 17 της 26.1.2022, σ. 42).

1.2 Εκταμιεύσεις, ανεξόφλητο ποσό και εφαρμοστέο χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής

Έως τον Φεβρουάριο του 2022 είχαν εκταμιευθεί σε 19 κράτη μέλη σχεδόν 90 δισ. EUR χρηματοδοτικής συνδρομής στο πλαίσιο του SURE (βλ. πίνακα 1). Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το 95 % της συνολικής χρηματοδοτικής συνδρομής που χορηγήθηκε από το Συμβούλιο στα κράτη μέλη. Εκτός από την πρόσφατη συμπληρωματική ενίσχυση που χορηγήθηκε στην Ουγγαρία, εξακολουθεί να υπάρχει ένα σχετικά μικρό ποσό κονδυλίων προς εκταμίευση, το οποίο καθυστερεί είτε κατόπιν αιτήματος των ενδιαφερόμενων κρατών μελών είτε έως ότου διασφαλιστεί η απορρόφηση των κονδυλίων. Το συνολικό εκκρεμές ποσό προς εκταμίευση ανέρχεται σε κάτω από 5 δισ. EUR. Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις συναλλαγές και τις εκταμιεύσεις στο πλαίσιο του SURE προς τα κράτη μέλη παρατίθενται στον πίνακα Α1 του παραρτήματος.

Το συνολικό χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής των ανεξόφλητων δανείων SURE παρουσιάζεται κατωτέρω. Στον πίνακα 2 παρουσιάζεται για κάθε έτος το συνολικό ποσό του κεφαλαίου που πρέπει να αποπληρωθεί και οι πληρωμές τόκων.

Η μέση ληκτότητα των εκταμιεύσεων προς τα κράτη μέλη είναι 14,5 έτη. Το διάστημα αυτό πλησιάζει το ανώτατο όριο των 15 ετών που προβλέπεται στις αντίστοιχες εκτελεστικές αποφάσεις του Συμβουλίου.

Πίνακας 2: Χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής ανεξόφλητων δανείων SURE της ΕΕ

Ημερολογιακό έτος	Αρχικό κεφάλαιο	Τόκοι	Σύνολο SURE
2021		35 480 000	35 480 000
2022		111 110 000	111 110 000
2023		122 500 000	122 500 000
2024		122 500 000	122 500 000
2025	8 000 000 000	122 500 000	8 122 500 000
2026	8 000 000 000	122 500 000	8 122 500 000
2027		122 500 000	122 500 000
2028	10 000 000 000	122 500 000	10 122 500 000
2029	8 137 000 000	122 500 000	8 259 500 000
2030	10 000 000 000	122 500 000	10 122 500 000
2031		122 500 000	122 500 000
2032		122 500 000	122 500 000
2033		122 500 000	122 500 000
2034		122 500 000	122 500 000
2035	8 500 000 000	122 500 000	8 622 500 000
2036	9 000 000 000	122 500 000	9 122 500 000
2037		104 500 000	104 500 000
2038		104 500 000	104 500 000
2039		104 500 000	104 500 000
2040	7 000 000 000	104 500 000	7 104 500 000
2041		97 500 000	97 500 000
2042		97 500 000	97 500 000
2043		97 500 000	97 500 000
2044		97 500 000	97 500 000
2045		97 500 000	97 500 000
2046	5 000 000 000	97 500 000	5 097 500 000
2047	6 000 000 000	75 000 000	6 075 000 000
2048		30 000 000	30 000 000

2049		30 000 000	30 000 000
2050	10 000 000 000	30 000 000	10 030 000 000
Σύνολο	**89 637 000 000**	**3 029 590 000**	**92 666 590 000**

II. Η ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΣΟΥ SURE: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ SURE

Η παρούσα ενότητα επικεντρώνεται στη χρήση του μέσου σε επίπεδο πολιτικής. Ειδικότερα, συνοψίζει τις δημόσιες δαπάνες των κρατών μελών που καλύπτονται ή είναι επιλέξιμες για το SURE και τη φύση των εθνικών μέτρων. Παρουσιάζει επίσης τον αριθμό των εργαζομένων και των επιχειρήσεων που στηρίζονται από το SURE.

2.1 Πραγματικές και προβλεπόμενες δημόσιες δαπάνες που στηρίχτηκαν από το SURE

2.1.1 Παρακολούθηση των δημόσιων δαπανών για επιλέξιμα μέτρα

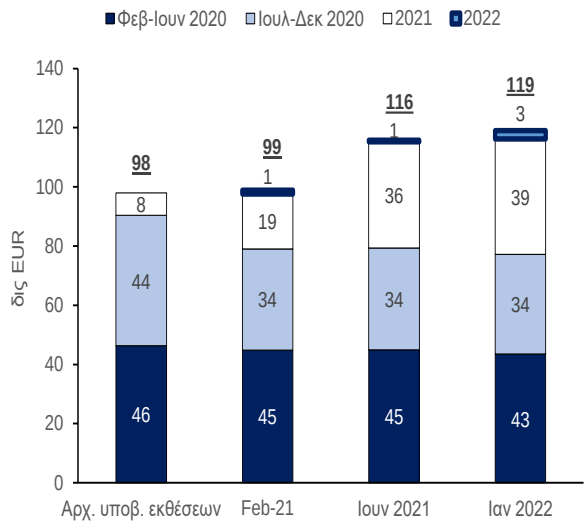
Η υποβολή εξαμηνιαίων εκθέσεων από τα δικαιούχα κράτη μέλη χρησιμοποιείται για την παρακολούθηση της προβλεπόμενης και της πραγματικής χρήσης της χρηματοδοτικής συνδρομής που χορηγήθηκε στο πλαίσιο του SURE[10]**.** Η απαιτούμενη υποβολή εκθέσεων περιλαμβάνει την κατανομή των δημόσιων δαπανών στα μέτρα που καλύπτονται από το SURE (και την κάλυψη των μισθωτών και των επιχειρήσεων από τα εν λόγω μέτρα, όπως αναφέρεται στην ενότητα 2.3). Μέχρι στιγμής έχουν υποβληθεί τέσσερις σειρές εκθέσεων: τον Αύγουστο του 2020 («αρχική υποβολή εκθέσεων»), τον Ιανουάριο-Φεβρουάριο του 2021 («πρώτη έκθεση»), τον Ιούνιο του 2021 («δεύτερη έκθεση») και τον Ιανουάριο του 2022 («τελευταία υποβολή εκθέσεων»). Οι πληροφορίες παρουσιάζονται *όπως αναφέρθηκαν από τα κράτη μέλη* σχετικά με τα μέτρα που είναι επιλέξιμα για το SURE. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν συμπληρώσει τη στήριξη στο πλαίσιο του SURE με εθνική χρηματοδότηση ή με χρηματοδότηση από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ και, ως εκ τούτου, οι δαπάνες ενδέχεται να υπερβαίνουν το ποσό που υποστηρίζεται από το SURE. Η υποβολή εκθέσεων διευκολύνει τη μέτρηση της απορρόφησης της χρηματοδοτικής συνδρομής στο πλαίσιο του SURE σε σύγκριση με το ποσό που χορήγησε το Συμβούλιο.

Σχεδόν όλες οι συνολικές προβλεπόμενες δημόσιες δαπάνες στο πλαίσιο του SURE έχουν πλέον πραγματοποιηθεί. Ο κανονισμός SURE δίνει επίσης τη δυνατότητα χρησιμοποίησης της χρηματοδοτικής συνδρομής για προβλεπόμενες αυξήσεις των δημόσιων δαπανών σχετικά με μέτρα που καλύπτονται από το SURE. Το 98% των συνολικών προβλεπόμενων δημόσιων δαπανών για επιλέξιμα μέτρα είχαν ήδη πραγματοποιηθεί έως το τέλος του 2021[11]. Τον Ιούνιο του 2020 το ποσοστό προβλεπόμενων δαπανών ήταν 54 % (σύμφωνα με την αρχική υποβολή εκθέσεων)· έως τον Ιούνιο του 2021 (χρόνος υποβολής της δεύτερης έκθεσης), το ποσοστό αυτό είχε μειωθεί στο 10 %. Οι υπόλοιπες προβλεπόμενες δαπάνες ανέρχονται πλέον μόλις στο 2 % (βλ. γράφημα 2), ενώ πολλά μέτρα έχουν πλέον ολοκληρωθεί.

[10] Η Ιρλανδία και η Εσθονία υπέβαλαν αίτημα για στήριξη από το μέσο SURE μόνο για τις πραγματοποιηθείσες δημόσιες δαπάνες, ως εκ τούτου τα στοιχεία παραμένουν αμετάβλητα από τον Μάρτιο του 2021.

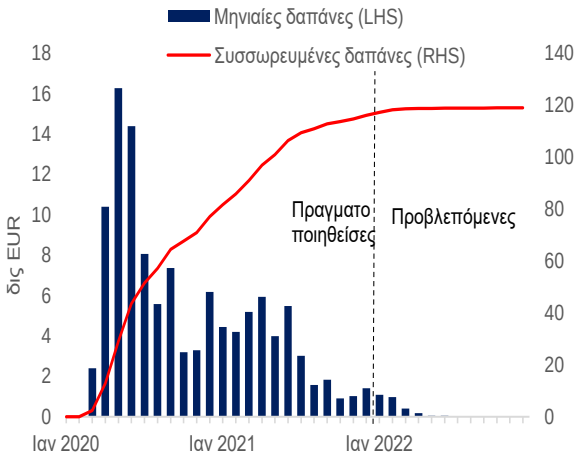
[11] Επιλέξιμα είναι τα μέτρα που περιγράφονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού: εθνικά συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας ή παρόμοια μέτρα και, επικουρικά, μέτρα που αφορούν την υγεία. Ορισμένα κράτη μέλη (Εσθονία, Σλοβενία) διέκοψαν την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα επιλέξιμα μέτρα στο πλαίσιο του SURE, καθώς δεν χρησιμοποιούν πλέον τη χρηματοδοτική συνδρομή του SURE για τη χρηματοδότηση αυτών των μέτρων διότι έχουν ήδη υπερβεί το χορηγηθέν ποσό. Ως εκ τούτου, οι συνολικές δαπάνες για μέτρα επιλέξιμα στο πλαίσιο του SURE είναι υψηλότερες από αυτές που αναφέρονται εδώ.

Γράφημα 1: Δημόσιες δαπάνες που αναφέρθηκαν

Πηγή: *Υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη (Ιανουάριος 2022).*
Σημείωση: Η Εσθονία υπέβαλε αίτηση για στήριξη από το SURE τον Φεβρουάριο του 2021 και, ως εκ τούτου, έχει συμπεριληφθεί από τον Ιούνιο του 2021 και μετά.

Γράφημα 2: Μηνιαία εξέλιξη των πραγματοποιηθεισών και προβλεπόμενων δημόσιων δαπανών στο πλαίσιο του SURE

Πηγή: *Υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη (Ιανουάριος 2022).*

Επί του παρόντος, οι συνολικές δημόσιες δαπάνες για επιλέξιμα μέτρα στο πλαίσιο του SURE αναμένεται να ανέλθουν σε 118 δισ. EUR, ποσό το οποίο υπερβαίνει τη συνολική χρηματοδοτική συνδρομή που χορηγήθηκε στο πλαίσιο του SURE. Το ποσό αυτό παρέμεινε σχετικά σταθερό σε σχέση με την προηγούμενη έκθεση, όταν το αναμενόμενο ποσό ήταν 115 δισ. EUR (γράφημα 1). Το ποσό αυτό είναι μεγαλύτερο από το συνολικό ποσό που χορηγήθηκε στο πλαίσιο του SURE (94 δισ. EUR) επειδή ορισμένα κράτη μέλη σχεδιάζουν να δαπανήσουν περισσότερα για επιλέξιμα μέτρα σε σχέση με τη χρηματοδοτική συνδρομή που ζήτησαν και έλαβαν[12]. Το γεγονός αυτό αναδεικνύει περαιτέρω τη συνεχιζόμενη σημασία του πεδίου εφαρμογής του SURE για τα κράτη μέλη.

Οι συνολικές δημόσιες δαπάνες στο πλαίσιο του SURE αποδείχθηκαν υψηλότερες κατά 3 δισ. EUR απ' ό,τι αναμενόταν κατά τον χρόνο της προηγούμενης υποβολής στοιχείων τον Ιούνιο του 2021. Ωστόσο, υπήρχε ανομοιογένεια μεταξύ των χωρών, καθώς επτά κράτη μέλη ανέφεραν χαμηλότερα του αναμενόμενου ποσά για το 2021. Εννέα κράτη μέλη, έναντι τριών παλαιότερα, σχεδιάζουν πλέον δαπάνες συνολικού ύψους 2,6 δισ. EUR για το 2022.

Οι δημόσιες δαπάνες για μέτρα επιλέξιμα στο πλαίσιο του SURE εξακολούθησαν να αντικατοπτρίζουν σε γενικές γραμμές την επιδημιολογική κατάσταση. Μετά τη λήψη αυστηρών μέτρων το πρώτο εξάμηνο του 2021 σε ολόκληρη την Ευρώπη, οι δαπάνες μειώθηκαν

[12] Για την Ισπανία, την Ιταλία και την Πολωνία, αυτό οφείλεται επίσης στο όριο συγκέντρωσης (που συνίσταται στο 60 % του ανώτατου ποσού των 100 δισ. EUR που ισχύει για τα τρία μεγαλύτερα δικαιούχα κράτη μέλη).

σε μηνιαία χαμηλά επίπεδα έως το τέλος του καλοκαιριού του 2021, καθώς ωρίμασαν οι εκστρατείες εμβολιασμού και τα κράτη μέλη απομακρύνθηκαν από τη χρήση γενικευμένων περιορισμών για τη διαχείριση της πανδημίας (βλ. γράφημα 2). Στο τέλος του 2021 σημειώθηκε μικρή αύξηση των δημόσιων δαπανών, καθώς ο αντίκτυπος της παραλλαγής Όμικρον οδήγησε στην επαναφορά ορισμένων μέτρων.

2.1.2 Απορρόφηση των κονδυλίων

Ο βαθμός απορρόφησης της χρηματοδοτικής συνδρομής του SURE είναι υψηλός για τη συντριπτική πλειονότητα των κρατών μελών. Καθώς όλες σχεδόν οι δημόσιες δαπάνες έχουν πλέον εκτελεστεί, *17 από τα 19* κράτη μέλη έχουν ήδη δαπανήσει *τουλάχιστον* τη συνολική χρηματοδοτική συνδρομή που τους χορηγήθηκε για επιλέξιμα μέτρα (βλ. γράφημα 3). Δεκατρία από αυτά έχουν δαπανήσει ή προγραμματίζουν να δαπανήσουν *περισσότερα* από το χορηγηθέν ποσό, μεταξύ άλλων χρηματοδοτώντας το υπόλοιπο με εθνικά μέσα.

Σε ένα κράτος μέλος, το επίπεδο απορρόφησης των κονδυλίων είναι δυνητικά χαμηλότερο από αυτό που αναφέρεται στη δεύτερη έκθεση. Σε αντίθεση με την προηγούμενη έκθεση της 22ας Σεπτεμβρίου 2021, η Πολωνία αναφέρει επί του παρόντος χαμηλότερες συνολικές δημόσιες δαπάνες για τα μέτρα που προβλέπονται στη σχετική εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου από το ποσό που χορήγησε το Συμβούλιο. Το κενό αυτό προέκυψε μετά τις αναθεωρήσεις των στοιχείων (λόγω χρονικής υστέρησης για την υποβολή στοιχείων σχετικά με την εκτέλεση) για ορισμένα μέτρα και μπορεί να αποδοθεί στην ισχυρότερη από το αναμενόμενο ανάκαμψη της οικονομίας. Ωστόσο, το ποσό που έχει ήδη εκταμιευθεί (8,2 δισ. EUR) παραμένει χαμηλότερο από τις συνολικές δημόσιες δαπάνες που ανέφερε η Πολωνία (10,3 δισ. EUR). Η Επιτροπή συνεργάζεται με τις εθνικές αρχές για να συζητήσει πιθανές λύσεις, συμπεριλαμβανομένης της αναβολής της εκταμίευσης των υπόλοιπων κονδυλίων.

Στη Ρουμανία, το χάσμα όσον αφορά την απορρόφηση που εντοπίστηκε στην πρώτη και στη δεύτερη έκθεση παραμένει υψηλό (σχεδόν τα δύο τρίτα του εκταμιευθέντος ποσού). Το χάσμα αυτό οφείλεται στον ασθενέστερο του αναμενόμενου αντίκτυπο της πανδημίας στη ρουμανική οικονομία και στην ισχυρότερη του αναμενόμενου ανάκαμψη. Οι εθνικές αρχές πρότειναν να συμπεριληφθούν πρόσθετα μέτρα (επιλέξιμα στο πλαίσιο του SURE) για τη μείωση αυτού του χάσματος. Ο τεχνικός διάλογος με την Επιτροπή βρίσκεται σε εξέλιξη.

Η απορρόφηση δεν θα αποτελεί πλέον πρόβλημα σε δύο κράτη μέλη στα οποία εντοπίστηκε χάσμα όσον αφορά την απορρόφηση στη δεύτερη εξαμηνιαία έκθεση. Στην προηγούμενη έκθεση αναφέρθηκε μέτρια και ήπια διαφορά, αντίστοιχα, μεταξύ της κοστολόγησης των μέτρων που είχαν συμπεριληφθεί στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου και του συνολικού ποσού που χορηγήθηκε στο πλαίσιο του SURE στην Πορτογαλία και την Κύπρο. Και οι δύο χώρες αναφέρουν πλέον πραγματικές δαπάνες που υπερβαίνουν το χορηγηθέν ποσό, λόγω της λήψης νέων επιλέξιμων μέτρων στην Πορτογαλία και λόγω της παράτασης των μέτρων στην Κύπρο.

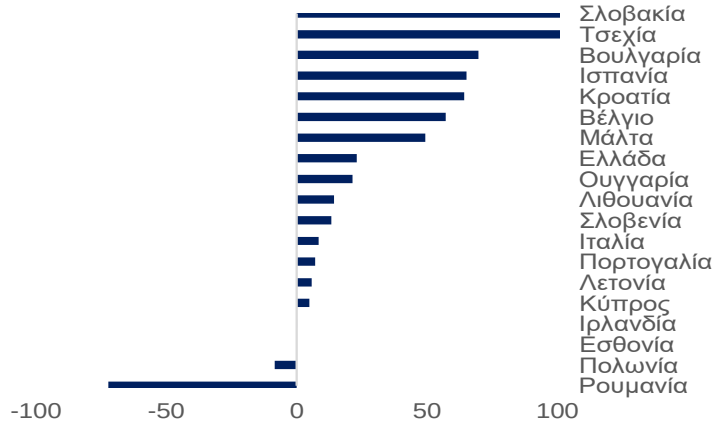
Η αρχική εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου για την Πορτογαλία τροποποιήθηκε τον Ιανουάριο του 2022 ώστε να συμπεριληφθούν πρόσθετα επιλέξιμα μέτρα. Για την απορρόφηση του συνολικού ποσού που χορηγήθηκε το 2020, η τροποποιητική εκτελεστική

απόφαση του Συμβουλίου πρόσθεσε τρία επιλέξιμα μέτρα, τα οποία έχουν ήδη υλοποιηθεί και είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του SURE[13]. Η τροποποιητική εκτελεστική απόφαση εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 25 Ιανουαρίου 2022, βάσει πρότασης της Επιτροπής της 4ης Ιανουαρίου 2022[14].

[13] Στα πρόσθετα μέτρα περιλαμβάνονται τα εξής: καθεστώς στήριξης για τους αυτοαπασχολούμενους εργαζομένους, τους εργαζομένους που δεν έχουν πρόσβαση σε άλλους μηχανισμούς κοινωνικής προστασίας και τα διευθυντικά στελέχη των οποίων το εισόδημα έχει πληγεί ιδιαίτερα από την πανδημία της COVID-19· σύστημα κοινωνικής στήριξης για καλλιτέχνες, συγγραφείς, τεχνικούς και άλλους επαγγελματίες του τομέα της τέχνης· πρόσληψη πρόσθετων επαγγελματιών του τομέα της υγείας και υπερωριακή εργασία στην Εθνική Υπηρεσία Υγείας.

[14] Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/99 του Συμβουλίου της 25ης Ιανουαρίου 2022 για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2020/1354 σχετικά με τη χορήγηση προσωρινής στήριξης στην Πορτογαλική Δημοκρατία, στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672, για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 (ΕΕ L 17 της 26.1.2022, σ. 47).

Γράφημα 3: Υπέρβαση των προβλεπόμενων και πραγματοποιηθεισών δημόσιων δαπανών για επιλέξιμα μέτρα σε σχέση με το ποσό του δανείου (% του ποσού του δανείου)

Πηγή: *Εκθέσεις των κρατών μελών*

Σημείωση: Οι δημόσιες δαπάνες αντιστοιχούν στις δαπάνες που έχουν αναφερθεί, χωρίς προσαρμογή σε σχέση με το όριο συγκέντρωσης, για τα μέτρα που προβλέπονται στις εκτελεστικές αποφάσεις του Συμβουλίου, χωρίς να υπολογίζονται τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ). Ορισμένα κράτη μέλη (Εσθονία, Σλοβενία) διέκοψαν την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα επιλέξιμα μέτρα στο πλαίσιο του SURE, καθώς δεν χρησιμοποιούν πλέον τη χρηματοδοτική συνδρομή του SURE για τη χρηματοδότηση αυτών των μέτρων διότι έχουν ήδη υπερβεί το χορηγηθέν ποσό.

2.2 Εθνικά μέτρα: συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας ή παρόμοια μέτρα που στηρίζονται από το SURE

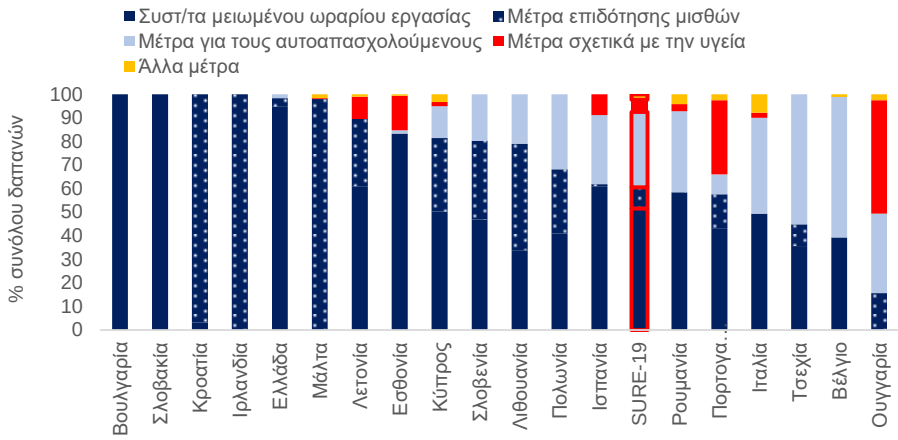
Πάνω από το ήμισυ των συνολικών δημόσιων δαπανών για μέτρα επιλέξιμα στο πλαίσιο του SURE διατέθηκε σε συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας. Το 52 % των συνολικών δημόσιων δαπανών για μέτρα επιλέξιμα στο πλαίσιο του SURE διατέθηκε σε συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας, τα οποία χρηματοδοτούνται από 16 από τα 19 κράτη μέλη που επωφελούνται από το SURE. Ένα επιπλέον 32 % διατέθηκε σε «παρόμοια μέτρα» για τους αυτοαπασχολούμενους[15]. Το 9 % διατέθηκε σε συστήματα επιδότησης μισθού, ενώ το 2 % των συνολικών δαπανών διατίθεται σε «άλλα» παρόμοια μέτρα για τη στήριξη της διατήρησης των θέσεων εργασίας και των εισοδημάτων των εργαζομένων[16]. Εννέα μόνο κράτη μέλη χρησιμοποίησαν τη χρηματοδοτική συνδρομή SURE για μέτρα για την αγορά εργασίας (βλ. γράφημα 4).

Επιβεβαιώνεται ο επικουρικός χαρακτήρας των δαπανών που αφορούν την υγεία. Μόνο το 5 % των συνολικών δαπανών δαπανήθηκε ή προβλεπόταν να δαπανηθεί σε μέτρα που αφορούν την υγεία. Δέκα από τα 19 κράτη μέλη δεν προσέφυγαν στη στήριξη του SURE για τη χρηματοδότηση μέτρων που αφορούν την υγεία.

[15] Αυτό βασίζεται σε ανάλυση της Επιτροπής, με κατηγοριοποίηση των μέτρων που ανέφεραν τα κράτη μέλη ανά είδος.

[16] Τα συστήματα επιδότησης μισθού είναι συστήματα διατήρησης των θέσεων εργασίας παρόμοια με την εργασία μειωμένου ωραρίου, αλλά διαφέρουν ως προς το ότι οι πληρωμές δεν υπολογίζονται με βάση τις ώρες εργασίας (μη δεδουλευμένες), αλλά αντιστοιχούν σε ένα κατ' αποκοπή ποσό ή σε ένα ποσοστό του συνολικού μισθού.

Γράφημα 4: Δημόσιες δαπάνες για μέτρα επιλέξιμα στο πλαίσιο του SURE ανά είδος δαπάνης

Πηγή: *Εκθέσεις των κρατών μελών*
Σημείωση: Βλ. την έκθεση του Μαρτίου του 2021 για το SURE για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις δαπάνες της Ουγγαρίας για την υγεία.

Η Ουγγαρία υπέβαλε αίτηση συμπληρωματικής στήριξης για την επέκταση των υφιστάμενων μέτρων και τη χρηματοδότηση ενός νέου μέτρου. Το δάνειο θα βοηθήσει την Ουγγαρία να καλύψει το κόστος ενός νέου καθεστώτος εισοδηματικής στήριξης για τους αυτοαπασχολούμενους και μιας επέκτασης των φορολογικών ελαφρύνσεων που παρέχονται στις επιχειρήσεις ώστε να διατηρήσουν τους εργαζόμενους, μέτρα που λήφθηκαν ως απάντηση στην πανδημία του κορονοϊού. Το νέο προσωρινό καθεστώς απευθύνεται σε επιχειρηματίες χωρίς υπαλλήλους, οι οποίοι δεν είναι επιλέξιμοι για επιδοτήσεις μισθού στο πλαίσιο του τομεακού συστήματος μισθών και οι οποίοι εργάζονται σε τομείς που πλήττονται από τα μέτρα περιορισμού της κυκλοφορίας. Μπορούν να λάβουν εφάπαξ πληρωμή ίση με τον μηνιαίο εγγυημένο κατώτατο μισθό, υπό την προϋπόθεση ότι διατηρούν τις δραστηριότητές τους για τουλάχιστον δύο μήνες μετά την προβλεπόμενη λήξη της κατάστασης έκτακτης ανάγκης. Το υπόλοιπο μέρος της στήριξης χορηγείται για την επέκταση των φοροαπαλλαγών (από τις εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, την εισφορά κατάρτισης, τον φόρο μικρών επιχειρήσεων και τον κατ' αποκοπή φόρο για τους μικρούς φορολογούμενους) για τους τομείς που έχουν πληγεί περισσότερο από την πανδημία.

2.3 Κάλυψη SURE από την άποψη της απασχόλησης και των επιχειρήσεων

Το SURE εκτιμάται ότι στήριξε περίπου 31 εκατομμύρια άτομα και 2,5 εκατομμύρια επιχειρήσεις το 2020. Οι εκθέσεις που υπέβαλαν τα κράτη μέλη τον Ιανουάριο του 2021 επιβεβαιώνουν τα αριθμητικά στοιχεία της δεύτερης έκθεσης για το SURE. Τα στοιχεία αυτά αντιπροσωπεύουν σχεδόν το 30 % της συνολικής απασχόλησης και το ένα τέταρτο των

επιχειρήσεων στα δικαιούχα κράτη μέλη[17]. Η εκτίμηση της απασχόλησης περιλαμβάνει περίπου 22¼ εκατομμύρια μισθωτούς και 8¾ εκατομμύρια αυτοαπασχολούμενους. Στα γραφήματα 5 και 6 παρουσιάζεται ανάλυση της κάλυψης του SURE ανά κράτος μέλος. Οι εκτιμήσεις αυτές δεν περιλαμβάνουν άτομα που λαμβάνουν στήριξη από μέτρα που αφορούν την υγεία στο πλαίσιο του SURE και, ως εκ τούτου, θα μπορούσαν να θεωρηθούν συντηρητικές[18].

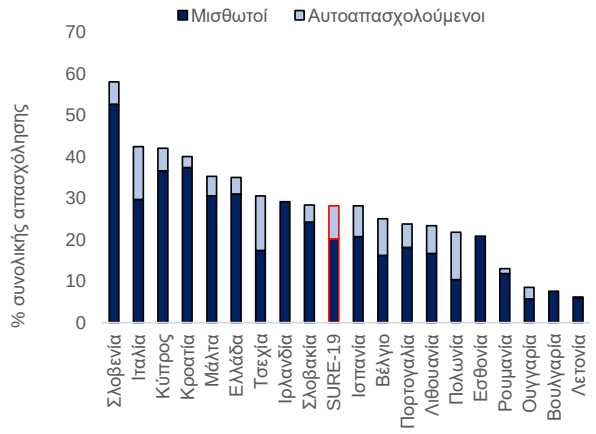
Κύριοι δικαιούχοι της στήριξης του SURE ήταν οι μικρές επιχειρήσεις. Λόγω της πανδημίας, η χρήση συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας μετατοπίστηκε από μεγάλες κυρίως επιχειρήσεις πριν από τη νόσο COVID-19 σε μικρές κυρίως επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια της πανδημίας, καθώς τα συστήματα υιοθετήθηκαν ως επί το πλείστον από τους τομείς των υπηρεσιών (κυρίως ξενοδοχεία και εστιατόρια) και του λιανικού εμπορίου, και όχι από τη μεταποίηση[19]. Η συντριπτική πλειονότητα της κάλυψης των επιχειρήσεων από το SURE επικεντρώθηκε σε μικρές επιχειρήσεις (γράφημα 6). Η στήριξη διοχετεύθηκε πρωτίστως σε επιχειρήσεις του τομέα των υπηρεσιών, αν και η μεταποίηση εξακολούθησε να λαμβάνει σημαντική στήριξη (εκτιμάται σε περίπου το ένα τρίτο των δαπανών του SURE). Οι τομείς με το μεγαλύτερο μερίδιο δαπανών ήταν i) το χονδρικό και λιανικό εμπόριο, ii) οι υπηρεσίες παροχής καταλύματος και εστίασης και iii) η μεταποίηση (βλ. γράφημα 7). Πολλά κράτη μέλη προέβλεψαν επίσης στις οικείες εκτελεστικές αποφάσεις του Συμβουλίου στήριξη και σε άλλους τομείς, όπως ο πολιτιστικός τομέας, με στοχευμένα μέτρα.

[17] Οι εκτιμήσεις αντιστοιχούν σε άτομα και επιχειρήσεις που καλύπτονταν, σε κάποιο χρονικό σημείο, από συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας ή παρόμοια μέτρα που στηρίζονται από το SURE. Οι παρονομαστές βασίζονται στους πίνακες υποβολής στοιχείων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη. Ο συνολικός αριθμός των επιχειρήσεων περιλαμβάνει επιχειρήσεις με τουλάχιστον έναν εργαζόμενο.

[18] Επιπλέον, σε ορισμένα κράτη μέλη, υπήρξε σημαντική αλληλεπικάλυψη μεταξύ των δικαιούχων στήριξης στο πλαίσιο των διαφόρων μέτρων, για την οποία δεν κατέστη δυνατό να πραγματοποιηθεί προσαρμογή. Στις περιπτώσεις αυτές, ζητήθηκε από τα κράτη μέλη να αναφέρουν μόνο την κάλυψη του μεγαλύτερου μέτρου ή των μεγαλύτερων μέτρων προκειμένου να αποφευχθεί η διπλή καταμέτρηση. Ως εκ τούτου, η πραγματική κάλυψη μπορεί να είναι ακόμα μεγαλύτερη.

[19] Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2020): «Labour market and wage developments in 2020» (Εξελίξεις ως προς την αγορά εργασίας και τους μισθούς το 2020), κεφάλαιο 3, Εξελίξεις πολιτικής. https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=23268&langId=en. Περαιτέρω ανάλυση είναι διαθέσιμη στη δεύτερη έκθεση SURE.

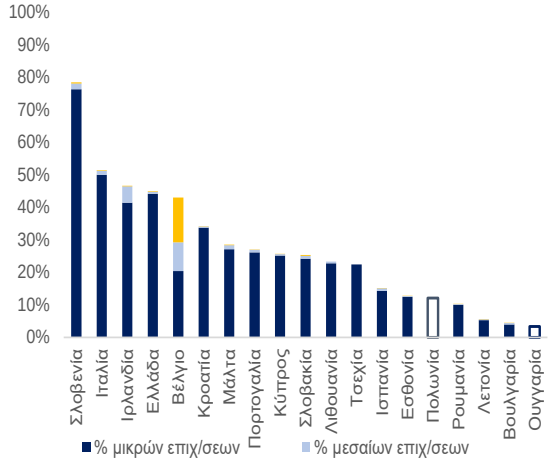
Γράφημα 5: Εργαζόμενοι που καλύφθηκαν από το SURE το 2020 (% της συνολικής απασχόλησης)

Πηγή: *Εκθέσεις των κρατών μελών*

Σημείωση: τα στοιχεία σχετικά με την κάλυψη και τη συνολική απασχόληση είναι αυτά που υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη.

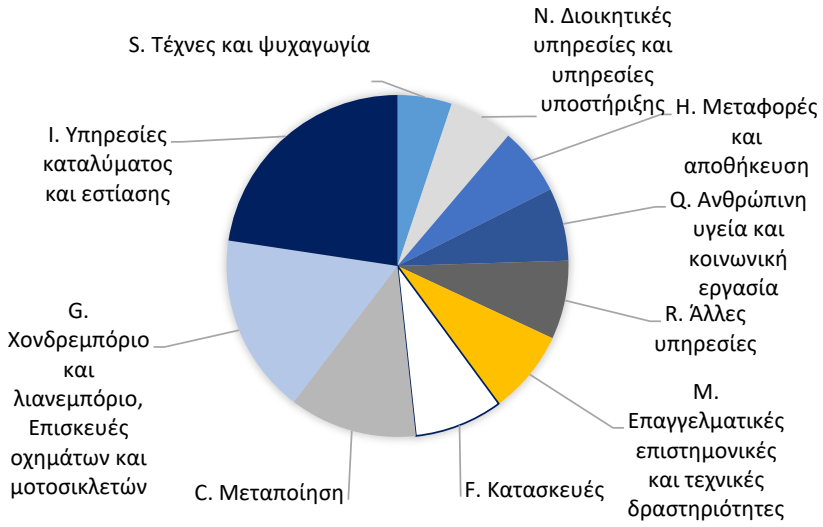
Γράφημα 6: Επιχειρήσεις που καλύφθηκαν από το SURE το 2020 ανά μέγεθος (% των συνολικών επιχειρήσεων)

Πηγή: *Εκθέσεις των κρατών μελών*

Σημείωση: στο σύνολο των επιχειρήσεων δεν περιλαμβάνονται επιχειρήσεις μηδενικού προσωπικού. Η κατανομή των επιχειρήσεων θεωρείται ότι ισχύει για την κάλυψη του 2020. Η Πολωνία και η Ουγγαρία δεν υπέβαλαν στοιχεία σχετικά με το μέγεθος των επιχειρήσεων. Μικρές επιχειρήσεις είναι εκείνες με λιγότερους από 50 εργαζόμενους, μεσαίες είναι εκείνες με 50-250 εργαζόμενους και μεγάλες είναι εκείνες με περισσότερους από 250 εργαζόμενους.

Γράφημα 7: Τομεακή κάλυψη του SURE

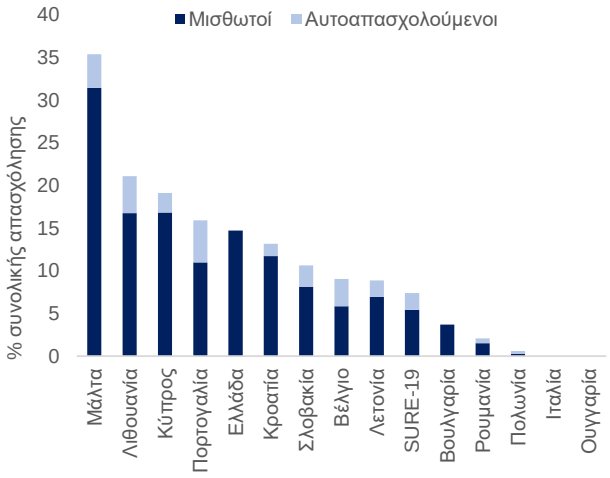
Πηγή: *Εκθέσεις των κρατών μελών*

Σημείωση: Τα κράτη μέλη αναφέρουν τους τρεις τομείς που επωφελήθηκαν περισσότερο από το SURE, καθώς και τα μερίδια των δαπανών που προορίζονται για αυτούς τους τομείς. Το παρόν γράφημα παρουσιάζει το μέσο μερίδιο των δαπανών μεταξύ των κρατών μελών σε κάθε τομέα. Όταν ένας τομέας δεν αναφέρεται, υποθέτουμε ότι λαμβάνει ίσο μερίδιο από τις εναπομένουσες δαπάνες. Έξι κράτη μέλη δεν αναφέρουν τα μερίδια των δαπανών που προορίζονται για τους τρεις κορυφαίους τομείς: υποθέτουμε ότι ο μεγαλύτερος τομέας λαμβάνει το 50 %, ο δεύτερος μεγαλύτερος λαμβάνει το 30 % και ο τρίτος το 20 % των συνολικών δαπανών. Τα στοιχεία αυτά αντιστοιχούν στους μέσους όρους στα κράτη μέλη που ανέφεραν τα μερίδια των δαπανών.

Το SURE συνέχισε να προστατεύει την απασχόληση κατά τη διάρκεια της άνισης ανάκαμψης το 2021, στηρίζοντας περίπου 3 εκατομμύρια άτομα και πάνω από 400 χιλιάδες επιχειρήσεις. Περιλαμβάνονται σχεδόν 2,5 εκατομμύρια μισθωτοί και πάνω από 600 χιλιάδες αυτοαπασχολούμενοι, αριθμοί που αντιστοιχούν σε πάνω από το 6 % της συνολικής απασχόλησης και πάνω από το 10 % των επιχειρήσεων στα 13 δικαιούχα κράτη μέλη που συνέχισαν να χρησιμοποιούν το SURE το 2021 (γραφήματα 8 και 9)[20]. Τα επόμενα κύματα της πανδημίας υποχρέωσαν πολλά κράτη μέλη να λάβουν εκ νέου μέτρα οικονομικής στήριξης σε διάφορα στάδια καθ' όλη τη διάρκεια του 2021. Παρότι ο οικονομικός αντίκτυπος αυτών των κυμάτων ήταν μικρότερος σε σχέση με το πρώτο κύμα, ορισμένα κράτη μέλη και τομείς επηρεάστηκαν περισσότερο από άλλους. Ο αντίκτυπος στην απασχόληση μετριάστηκε με μέτρα που στηρίχθηκαν από το SURE, συμπεριλαμβανομένων των συμπληρωματικών ενισχύσεων για την αντιμετώπιση του δεύτερου κύματος στις αρχές του 2021.

[20] Στο παρόν έγγραφο δεν περιλαμβάνονται τα κράτη μέλη που δαπάνησαν όλη τη χρηματοδοτική συνδρομή SURE το 2020: Τσεχία, Εσθονία, Ισπανία, Ιρλανδία, Κροατία και Σλοβενία. Ωστόσο, πολλά από αυτά τα κράτη μέλη συνέχισαν να εφαρμόζουν ή προσάρμοσαν τα σχετικά μέτρα τους και τα χρηματοδότησαν μέσω άλλων πηγών. Η εκτίμηση βασίζεται σε ελλιπή υποβολή στοιχείων, καθώς ορισμένα κράτη μέλη (Ιταλία, Ουγγαρία) δεν υπέβαλαν στοιχεία κάλυψης για το 2021.

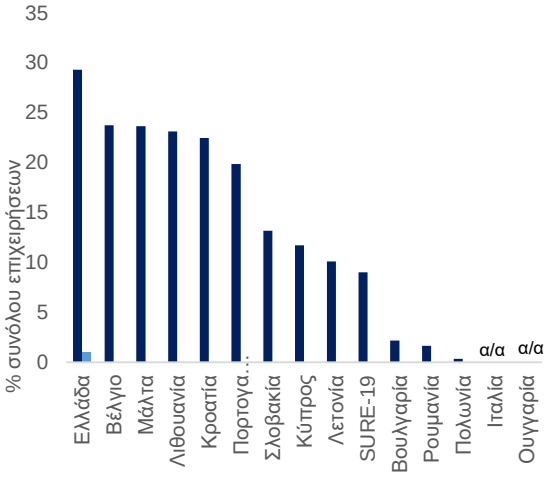
Γράφημα 8: Εργαζόμενοι που καλύφθηκαν από το SURE το 2021 (% της συνολικής απασχόλησης)

Πηγή: *Εκθέσεις των κρατών μελών*

Σημείωση: Δεν παρουσιάζονται τα κράτη μέλη που δαπάνησαν τη χρηματοδοτική συνδρομή SURE έως το τέλος του 2020. Η ένδειξη «άνευ αντικειμένου» (ά/α) αναφέρεται σε κράτη μέλη (Ιταλία και Ουγγαρία) που δεν ανέφεραν κάλυψη για το 2021.

Γράφημα 9: Επιχειρήσεις που καλύφθηκαν από το SURE το 2021 (% των συνολικών επιχειρήσεων)

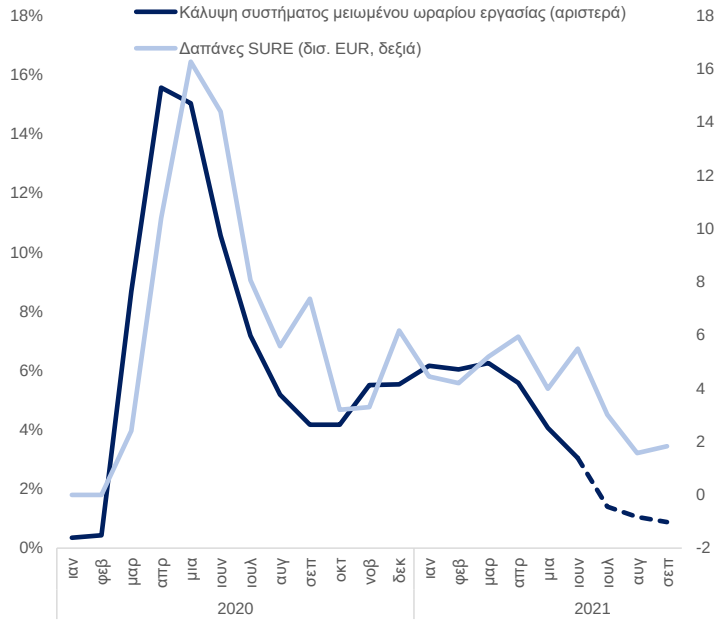

Πηγή: *Εκθέσεις των κρατών μελών*

Σημείωση: στο σύνολο των επιχειρήσεων δεν περιλαμβάνονται επιχειρήσεις μηδενικού προσωπικού. Η ένδειξη «άνευ αντικειμένου» (ά/α) αναφέρεται σε κράτη μέλη (Ιταλία και Ουγγαρία) που δεν ανέφεραν κάλυψη για το 2021.

Παρότι μειώθηκε με την πάροδο του χρόνου, η προσφυγή σε στήριξη της εργασίας μειωμένου ωραρίου παρέμεινε σημαντική το 2021. Μολονότι η κορύφωση της εργασίας μειωμένου ωραρίου κατά τη διάρκεια του πρώτου κύματος της πανδημίας τον Μάρτιο-Απρίλιο του 2020 παραμένει άνευ προηγουμένου, σημαντικός αριθμός εργαζομένων συνέχισε να επωφελείται από στήριξη της εργασίας μειωμένου ωραρίου (ή παρόμοια συστήματα διατήρησης των θέσεων εργασίας), ιδίως κατά το πρώτο εξάμηνο του 2021. Οι δαπάνες του SURE παρακολουθούν στενά το ποσοστό των εργαζομένων που καλύπτονται από συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας (γράφημα 10). Η σταδιακή μείωση της χρήσης της στήριξης της εργασίας μειωμένου ωραρίου αντικατοπτρίζει τη συνεχιζόμενη οικονομική ανάκαμψη, η οποία υποστηρίζεται από την επιτυχή εφαρμογή των εκστρατειών εμβολιασμού. Δυστυχώς, η μη διαθεσιμότητα δεδομένων μετά τον Σεπτέμβριο του 2021 για τη μεγάλη πλειονότητα των χωρών δεν επιτρέπει ακόμη να εκτιμηθεί ο πιθανός αντίκτυπος της εμφάνισης της παραλλαγής Όμικρον του ιού SARS-CoV-2 στα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας.

Γράφημα 10: Ποσοστό εργαζομένων που επωφελούνται από συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και εξομοιούμενα συστήματα

Πηγή: *Έκθεση παρακολούθησης των EMCO-SPC σχετικά με την απασχόληση και την κοινωνική κατάσταση μετά την έξαρση της νόσου COVID-19 (χειμώνας 2022).*
Σημείωση: Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για την Τσεχία σχετικά με τον αριθμό των καλυπτόμενων εργαζομένων. Μερικές πληροφορίες διαθέσιμες μετά τον Ιούνιο του 2021: στοιχεία για τους καλυπτόμενους εργαζόμενους δεν είναι διαθέσιμα για την Ιταλία μετά τον Ιούνιο και για το Βέλγιο μετά τον Αύγουστο.

Η συμμετοχή των γυναικών και των νέων στην εργασία μειωμένου ωραρίου αυξήθηκε κατά τη διάρκεια της κρίσης της νόσου COVID-19. Αυτό βασίζεται στη δεύτερη έκθεση (που δημοσιεύθηκε τον Σεπτέμβριο του 2021), χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμες επικαιροποιήσεις. Αυτό αντανακλά κυρίως τη μετατόπιση της τομεακής σύνθεσης της στήριξης από τη μεταποίηση και τις κατασκευές προς τον τομέα των υπηρεσιών και το λιανικό εμπόριο, δηλαδή τομείς όπου απασχολείται σχετικά υψηλότερο ποσοστό γυναικών και νέων[21]. Ενώ το ποσοστό των γυναικών αυξήθηκε στο ήμισυ περίπου της απασχόλησης μειωμένου ωραρίου, το ποσοστό των νέων εξακολουθούσε να είναι περιορισμένο.

[21] Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2020): «Labour market and wage developments in 2020» (Εξελίξεις ως προς την αγορά εργασίας και τους μισθούς το 2020), κεφάλαιο 3, Εξελίξεις πολιτικής. https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=23268&langId=en. Στην Ιταλία και το Βέλγιο, κατά μέσο όρο, το ποσοστό των γυναικών που συμμετέχουν στα συστήματα διπλασιάστηκε μετά τον Μάρτιο του 2020, ενώ το ποσοστό των δικαιούχων νέων εργαζομένων αυξήθηκε από 1,6 % σε 5,7 % στην Ιταλία και από 6,7 % σε 7,6 % στο Βέλγιο. Το ποσοστό των γυναικών και των νέων εργαζομένων που απασχολούνται με μειωμένο ωράριο εργασίας ήταν επίσης υψηλό στην Εσθονία, τη Λετονία, την Πορτογαλία και τη Ρουμανία.

III. ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ SURE

Η παρούσα ενότητα επικαιροποιεί την ανάλυση που παρουσιάζεται στις προηγούμενες εξαμηνιαίες εκθέσεις για το SURE σχετικά με τις επιπτώσεις του SURE στην απασχόληση και τα δημόσια οικονομικά, χρησιμοποιώντας επίσης τα αποτελέσματα της έρευνας του Ευρωβαρόμετρου.

3.1 Εκτίμηση των επιπτώσεων του SURE στην ανεργία

Η παρούσα ενότητα παρέχει μια επικαιροποιημένη εκτίμηση των επιπτώσεων του SURE στην ανεργία στα δικαιούχα κράτη μέλη. Σκοπός του SURE είναι να συνδράμει τα κράτη μέλη να διατηρήσουν την απασχόληση των μισθωτών και αυτοαπασχολουμένων κατά τη διάρκεια της πανδημίας της νόσου COVID-19, προστατεύοντας με αυτόν τον τρόπο τα εισοδήματα των εργαζομένων («διατήρηση θέσεων εργασίας» κατά τον αντίκτυπο). Διευκολύνει επίσης την ταχεία ανάκαμψη όταν υποχωρήσει η πανδημία, δεδομένου ότι οι επιχειρήσεις έχουν διατηρήσει τους υπαλλήλους και τις δεξιότητές τους και οι αυτοαπασχολούμενοι είναι έτοιμοι να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους («αποτέλεσμα ανάκαμψης» μετά τον αντίκτυπο). Η εκτίμηση που παρουσιάζεται στην παρούσα ενότητα επικεντρώνεται στη σχέση μεταξύ παραγωγής και ανεργίας από την έναρξη της πανδημίας. Τα αποτελέσματα έχουν ενημερωτικό χαρακτήρα, ωστόσο τα αριθμητικά στοιχεία θα πρέπει να ερμηνεύονται με προσοχή για λόγους μεθοδολογίας. Πρώτον, είναι δύσκολο να σχεδιαστεί ένα αντίστροφο σενάριο των επιδόσεων της αγοράς εργασίας χωρίς το SURE. Δεύτερον, η σχέση παραγωγής-απασχόλησης επηρεάζεται από ποικίλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένου του SURE. Άλλοι παράγοντες σχετίζονται με το γεγονός ότι οι άνθρωποι δεν μπορούσαν να αναζητήσουν ενεργά εργασία, ή αποθαρρύνονταν από το να το πράξουν, λόγω της παύσης των δραστηριοτήτων μεγάλων τμημάτων της οικονομίας.

Η αύξηση της ανεργίας το 2020 στα δικαιούχα κράτη μέλη ήταν σημαντικά χαμηλότερη από το αναμενόμενο. Τα άμεσα και σημαντικά μέτρα πολιτικής που ελήφθησαν το 2020 για την αντιμετώπιση της κρίσης της νόσου COVID-19 μετρίασαν τον αντίκτυπο της μείωσης της παραγωγής στην ανεργία, σε σύγκριση με την αναμενόμενη αντίδραση της ανεργίας στο ΑΕΠ που είχε παρατηρηθεί στο παρελθόν (βλ. γράφημα 11)[22]. Η αύξηση των ποσοστών ανεργίας ήταν, στις περισσότερες χώρες, μικρότερη από την αναμενόμενη[23]. Οι διαπιστώσεις αυτές επιβεβαιώνουν τα προηγούμενα αποτελέσματα που παρουσιάστηκαν στην πρώτη και στη δεύτερη εξαμηνιαία έκθεση για το SURE[24].

[22] Η ανταπόκριση των μεταβολών της οικονομικής ανάπτυξης στην ανεργία συχνά αναφέρεται στην οικονομική θεωρία ως «ο νόμος του Okun». Περισσότερο ως εμπειρικός κανόνας παρά ως σχέση τεκμηριωμένη στη θεωρία, ο νόμος του Okun υποστηρίζει ότι η μείωση της παραγωγής κατά 2 % έως 3 % συσχετίζεται με την αύξηση του ποσοστού ανεργίας κατά μία ποσοστιαία μονάδα (βλ. Okun, A.M., «Potential GNP: Its measurement and significance", Proceedings of the Business and Economic Statistics Section, American Statistical Association, 1962).

[23] Στην Ελλάδα, την Ιταλία και την Πολωνία το ποσοστό ανεργίας το 2020 μειώθηκε.

[24] Οι βασικές διαπιστώσεις μας ισχύουν ακόμη και αν αντικατασταθεί η μεταβολή του ποσοστού ανεργίας με τη μεταβολή του ποσοστού απασχόλησης (δηλαδή της απασχόλησης στον πληθυσμό σε ηλικία εργασίας). Η διευκρίνιση αυτή είναι ένας τρόπος για να ληφθεί ορθά υπόψη η μεταβολή του εργατικού δυναμικού, η οποία επηρεάζει τους δείκτες ανεργίας. Για περισσότερες λεπτομέρειες βλ. Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2021), *Τριμηνιαία*

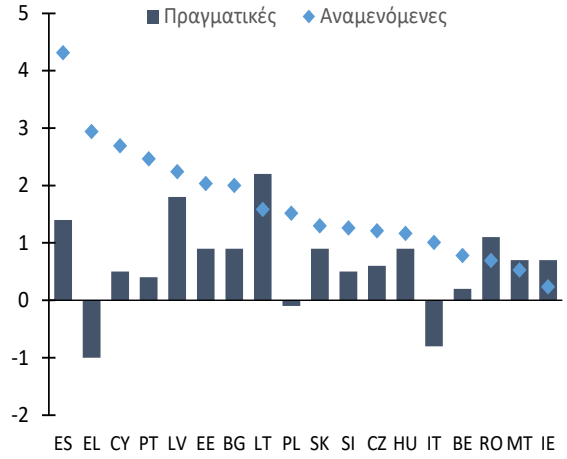
Τα μέτρα στήριξης πολιτικής που θεσπίστηκαν, συμπεριλαμβανομένου του SURE, απέτρεψαν αποτελεσματικά την ανεργία για 1,5 εκατομμύρια άτομα το 2020 στα δικαιούχα κράτη μέλη του SURE[25]. Ο αριθμός αυτός επιβεβαιώνεται από τη δεύτερη έκθεση. Όπως αναφέρεται στο παρόν έγγραφο, η χαμηλότερη από την αναμενόμενη αύξηση της ανεργίας μπορεί να αποδοθεί εν μέρει στην ευρεία χρήση συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας και παρόμοιων μέτρων, ιδίως στα κράτη μέλη που επωφελούνται από το μέσο SURE. Σε επίπεδο χώρας, όσο υψηλότερο ήταν το ποσό που εισπράχθηκε μέσω του SURE το 2020, τόσο πιο συγκρατημένη ήταν η αύξηση της ανεργίας, ενώ ορισμένα μη δικαιούχα κράτη μέλη κατάφεραν να χρησιμοποιήσουν τους άριστους όρους χρηματοδότησής τους για να εφαρμόσουν ευρεία συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας (γράφημα 12). Αυτά τα μέτρα για την αγορά εργασίας, ιδίως τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας, σε συνδυασμό με άλλα μέτρα πολιτικής για την αντιμετώπιση της πανδημίας, εκτιμάται ότι μείωσαν το ποσοστό ανεργίας στα δικαιούχα κράτη στο πλαίσιο του SURE κατά 1 περίπου ποσοστιαία μονάδα σε σύγκριση με την αναμενόμενη αύξηση της ανεργίας. Αυτό αντιστοιχεί σε περίπου 1,5 εκατομμύρια άτομα που απέφυγαν την ανεργία κατά τη διάρκεια της έξαρσης της νόσου COVID-19 στα δικαιούχα κράτη μέλη του SURE[26].

έκθεση για τη ζώνη του ευρώ, ενότητα III, *τόμος 20, αριθ. 2. Η Κροατία δεν περιλαμβάνεται για λόγους διαθεσιμότητας δεδομένων.*

[25] Αυτό σημαίνει ότι, ενώ 31 εκατομμύρια άτομα καλύπτονταν από το SURE, εκτιμάται ότι 1,5 εκατομμύριο θα είχαν καταστεί άνεργα χωρίς στήριξη πολιτικής.

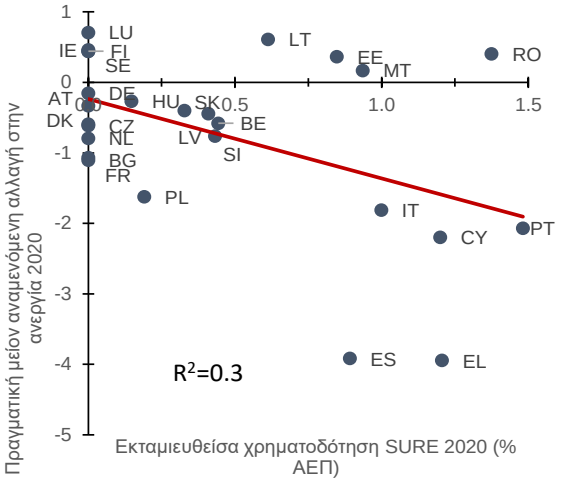
[26] Η διαπίστωση αυτή προκύπτει από το μοντέλο παλινδρόμησης που παρουσιάζεται στο γράφημα 11. Στηρίζεται στην παραδοχή ότι το πραγματικό και το προβλεπόμενο εργατικό δυναμικό είναι τα ίδια.

Γράφημα 11: Πραγματικές μεταβολές έναντι προβλεπόμενων μεταβολών των ποσοστών ανεργίας ανά δικαιούχο κράτος μέλος στο πλαίσιο του SURE το 2020

Πηγή: *Υπολογισμοί Ameco και ίδιοι υπολογισμοί.*
Σημείωση: άξονας y: η αναμενόμενη μεταβολή των ποσοστών ανεργίας αντιστοιχεί στην πρόβλεψη που προκύπτει από μοντέλο παλινδρόμησης ανά χώρα για την περίοδο από το 1999 έως το 2019. Η ανάλυση βασίζεται στην προσέγγιση του νόμου του Okun, όπου η εξαρτημένη μεταβλητή αντιπροσωπεύει τη μεταβολή του ποσοστού ανεργίας και η ανεξάρτητη μεταβλητή αναφέρεται στο ποσοστό αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ. Η πραγματική μεταβολή του ποσοστού ανεργίας προέρχεται από τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Επιτροπής για το 2021.

Γράφημα 12: Σχέση μεταξύ της μεταβολής του ποσοστού ανεργίας και της εκταμιευθείσας χρηματοδότησης στο πλαίσιο του SURE το 2020

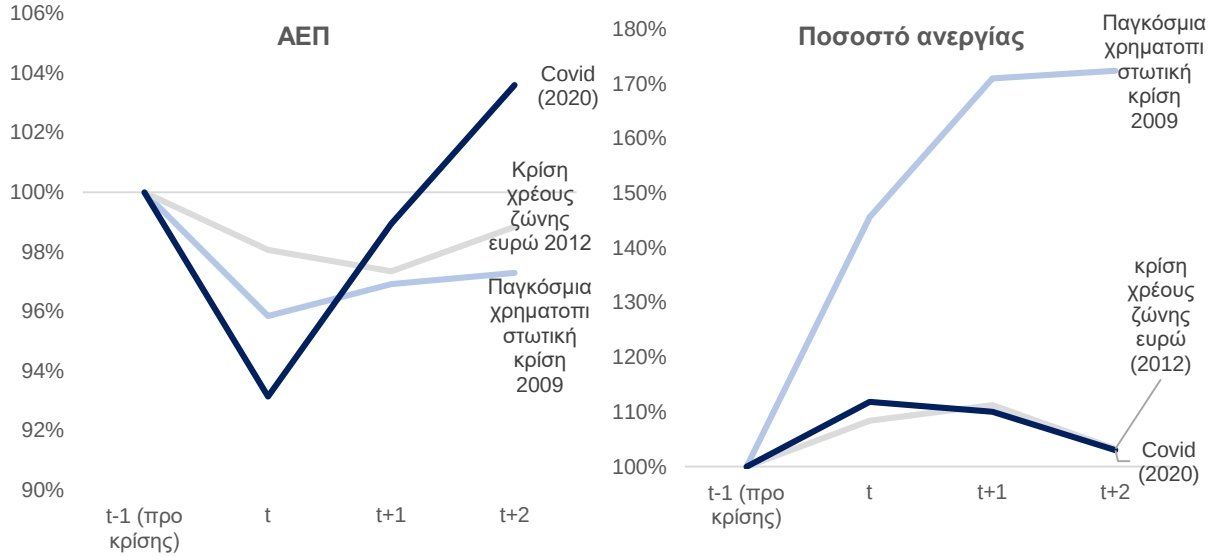
Πηγή: *Υπολογισμοί Ameco και ίδιοι υπολογισμοί.*
Σημείωση: άξονας y: η αναμενόμενη μεταβολή των ποσοστών ανεργίας προκύπτει από το μοντέλο παλινδρόμησης ανά χώρα που εξηγείται στη σημείωση του γραφήματος 11.

Η προστασία της απασχόλησης κατά τα πρώτα δύο έτη της πανδημίας στήριξε μια ταχύτερη ανάκαμψη σε σύγκριση με προηγούμενες κρίσεις. Πρώτον, το 2021 τόσο το ΑΕΠ όσο και η ανεργία επανήλθαν πιο κοντά στα προ κρίσης επίπεδα στα δικαιούχα κράτη μέλη του SURE σε σύγκριση με την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση και την κρίση στη ζώνη του ευρώ μετά το ίδιο χρονικό διάστημα (βλ. γράφημα 13). Αυτό συνέβη παρά τα επακόλουθα κύματα της πανδημίας που κατέστησαν αναγκαία την επαναφορά των περιορισμών κατά τη διάρκεια του έτους. Με τη συνεχιζόμενη ανάκαμψη της απασχόλησης, το ποσοστό ανεργίας έπεσε κάτω από το προ της πανδημίας ποσοστό, σε χαμηλό ποσοστό ρεκόρ της τάξης του 6,4 % στην ΕΕ. Οι συνολικές δεδουλευμένες ώρες αυξήθηκαν, αντικατοπτρίζοντας σε μεγάλο βαθμό την περαιτέρω μείωση στη χρήση των συστημάτων διατήρησης θέσεων εργασίας, αν και παραμένουν κατά 1 % χαμηλότερες απ' ό,τι πριν από την πανδημία. Δεύτερον, βάσει των χειμερινών προβλέψεων[27], η οικονομική ανάπτυξη θα συνεχιστεί το 2022 και θα υπερβεί

[27] Η ανάλυση αυτή βασίζεται στις χειμερινές προβλέψεις της Επιτροπής για το 2022, των οποίων η καταληκτική ημερομηνία ήταν η 1η Φεβρουαρίου. Ως εκ τούτου, στις προβλέψεις δεν ενσωματώθηκαν οι εξελίξεις με την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία.

σημαντικά την ανάκαμψη που παρατηρήθηκε στο ίδιο στάδιο μετά τις προηγούμενες κρίσεις, όταν το ΑΕΠ παρέμεινε αρκετά κάτω από το προ κρίσης επίπεδό του[28]. Αυτό υποδηλώνει ότι η διατήρηση της σύνδεσης του διαθέσιμου εργατικού δυναμικού με τις επιχειρήσεις μέσω συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας και μέσω παρόμοιων μέτρων συνέβαλε στη στήριξη της ταχείας ανάκαμψης, παρά τη δύσκολη επιδημιολογική κατάσταση.

Γράφημα 13: Ιστορική σύγκριση της ανάκαμψης του ΑΕΠ και της ανεργίας μετά από κρίση

Πηγή: *Ameco (με χρήση των φθινοπωρινών προβλέψεων της Επιτροπής για το 2021), Eurostat*

Σημείωση: Παρουσιάζεται το συνολικό ΑΕΠ και το μέσο ποσοστό ανεργίας για τα δικαιούχα κράτη μέλη του SURE. Η χρονική περίοδος t-1 αναφέρεται στο έτος πριν από τις αντίστοιχες κρίσεις, δηλαδή η περίοδος t+2 για την κρίση λόγω Covid αναφέρεται στο 2022. t=2009 για την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση (GFC)· t=2012 για την κρίση χρέους της ζώνης του ευρώ.

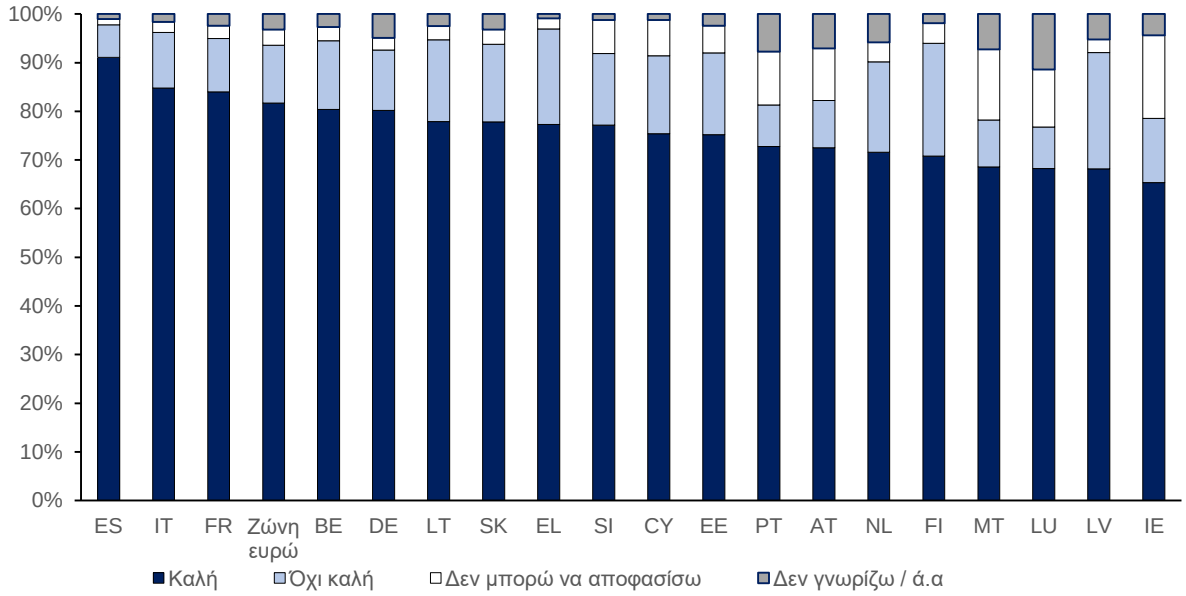
Οι δίαυλοι μέσω των οποίων το SURE συνέβαλε πρακτικά στο να σημειωθεί ηπιότερη αύξηση της ανεργίας το 2020 και σε ταχύτερη ανάκαμψη εξετάζονται λεπτομερώς στην πρώτη εξαμηνιαία έκθεση για το SURE. Σε αυτούς περιλαμβάνονται η ενίσχυση της γενικής εμπιστοσύνης ανά την ΕΕ, η στήριξη και η ενθάρρυνση για τη χρήση συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας και η παροχή δυνατότητας στα κράτη μέλη να δαπανήσουν περισσότερα για τη στήριξη της απασχόλησης και άλλες πολιτικές σχετικά με την πανδημία. Στοιχεία της ad hoc έρευνας που παρουσιάστηκαν στην πρώτη έκθεση έδειξαν ότι το SURE συνέβαλε στην απόφαση της πλειονότητας των δικαιούχων κρατών μελών να θεσπίσουν νέο σύστημα μειωμένου ωραρίου εργασίας ή να τροποποιήσουν τα υφιστάμενα συστήματά τους, ενώ έδωσε σε ορισμένα κράτη μέλη τη δυνατότητα να είναι πιο φιλόδοξα όσον αφορά μέτρα παρόμοια με τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας. Το SURE συνέβαλε επίσης στην αύξηση της γενναιοδωρίας ή της

[28] Ωστόσο, η ανάκαμψη ήταν άνιση. Η μεγαλύτερη αύξηση σημειώθηκε στην απασχόληση σε τομείς έντασης επαφής, ενώ η απασχόληση στον τομέα της μεταποίησης παρέμεινε στάσιμη. Τα επίπεδα απασχόλησης των εργαζομένων χαμηλής ειδίκευσης εξακολουθούν να υστερούν, αντικατοπτρίζοντας τον άνισο χαρακτήρα της ανάκαμψης.

διάρκειας των συστημάτων διατήρησης της απασχόλησης, καθώς ενίσχυσε την εμπιστοσύνη των κρατών μελών ώστε να αναλάβουν μεγαλύτερα δάνεια και δαπάνες απ' ό,τι θα έπρατταν διαφορετικά, επωφελούμενα από την εξοικονόμηση επιτοκίων που επιτεύχθηκε από την ΕΕ παρά τη χαμηλότερη πιστοληπτική τους ικανότητα. Η επιρροή στην εμπιστοσύνη καταδεικνύεται περαιτέρω από τα πρόσφατα αποτελέσματα της έρευνας του Ευρωβαρομέτρου κατωτέρω.

Το SURE έχει λάβει ευρεία στήριξη από τους πολίτες της ΕΕ. Στο πλαίσιο της έρευνας του Ευρωβαρόμετρου που δημοσιεύτηκε τον Δεκέμβριο του 2021, οι απαντήσαντες στη ζώνη του ευρώ ρωτήθηκαν αν τα δάνεια SURE για τη διατήρηση της απασχόλησης αποτελούν καλή ιδέα και το 82 % απάντησε ναι[29]. Αυτή η θετική άποψη για το SURE παρατηρείται τόσο στις δικαιούχες όσο και στις εγγυήτριες χώρες (βλέπε γράφημα 14), επιβεβαιώνοντας την επιτυχία του μέσου τόσο στη στήριξη της απασχόλησης όσο και στη βελτίωση της εμπιστοσύνης στην ΕΕ.

Γράφημα 14: Απόψεις των πολιτών της ΕΕ σχετικά με το αν τα δάνεια SURE ήταν καλή ιδέα (% του συνόλου των απαντήσεων)

Πηγή: *Έρευνα του Ευρωβαρόμετρου που δημοσιεύθηκε τον Δεκέμβριο του 2021 και πραγματοποιήθηκε στις χώρες της ζώνης του ευρώ τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο του 2021. Βλ. υποσημείωση 25.*

3.2 Άμεσο χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα: εκτιμώμενη εξοικονόμηση επιτοκίων

Εκτιμάται ότι τα κράτη μέλη έχουν εξοικονομήσει συνολικά 8,2 δισ. EUR σε πληρωμές τόκων με τη λήψη χρηματοδοτικής συνδρομής μέσω του SURE. Το ποσό αυτό βασίζεται στις πρώτες επτά εκδόσεις του SURE, έως την εκταμίευση της 25ης Μαΐου 2021, η οποία ήταν η

[29] Συγκεκριμένα, στους απαντήσαντες τέθηκαν οι εξής ερωτήσεις: «Ποιες είναι οι σκέψεις σας σχετικά με την πιο πρόσφατη χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ προς τα κράτη μέλη της ΕΕ για την αντιμετώπιση της κρίσης λόγω της νόσου COVID-19; Πιστεύετε ότι ήταν ορθό ή όχι να χορηγηθούν ... *δάνεια για να βοηθηθούν τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη να διατηρήσουν την απασχόληση;»* Βλ: https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2289

τελευταία εκταμίευση πριν από την καταληκτική ημερομηνία της παρούσας έκθεσης[30]. Ως εκ τούτου, η εκτιμώμενη εξοικονόμηση τόκων πιθανότατα θα αυξηθεί με τις τελικές εκταμιεύσεις[31]. Η εξοικονόμηση αυτή προέκυψε από το ότι τα δάνεια μέσω SURE πρόσφεραν στα κράτη μέλη χαμηλότερα επιτόκια από εκείνα που θα είχαν καταβάλει εάν είχαν εκδώσει τα ίδια κρατικούς χρεωστικούς τίτλους, και τούτο για μέση περίοδο σχεδόν 15 ετών. Αυτό οφείλεται στην πιστοληπτική αξιολόγηση ΑΑΑ της ΕΕ και στη ρευστότητα των ομολόγων του SURE[32]. Η μεγαλύτερη εξοικονόμηση καταγράφηκε από κράτη μέλη με χαμηλότερες αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας.

IV. Η ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΥΠΑΡΞΗΣ ΤΩΝ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΟΥΝ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ SURE

Στην παρούσα ενότητα αναφέρεται η συνέχιση της ύπαρξης των έκτακτων περιστάσεων που δικαιολογούν την εφαρμογή του μέσου SURE, όπως απαιτείται από τον κανονισμό SURE[33].

Τα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ απέφυγαν να επιβάλουν εκ νέου αυστηρά μέτρα ανάσχεσης ευρείας βάσης καθ' όλη τη διάρκεια του χειμώνα, αλλά η αβεβαιότητα σχετικά με τον ιό παραμένει υψηλή. Η ταχεία εξάπλωση της παραλλαγής Όμικρον καθ' όλη τη διάρκεια του χειμώνα κατέδειξε την ταχύτητα με την οποία μπορεί να αλλάξει η πορεία της πανδημίας. Παρά τον χαμηλότερο κίνδυνο σοβαρής ασθένειας και θανάτου σε σύγκριση με προηγούμενες παραλλαγές του ιού SARS-CoV-2, η υψηλότερη μεταδοτικότητα της Όμικρον είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των νοσηλειών και της πίεσης στα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης παγκοσμίως, και μπορεί να οδηγήσει σε σημαντική θνησιμότητα, ιδίως σε ευάλωτους πληθυσμούς[34]. Ενώ τα περισσότερα κράτη μέλη δεν επανέφεραν μέτρα περιορισμού της κυκλοφορίας σε πλήρη κλίμακα, ορισμένοι τομείς εξακολούθησαν να πλήττονται ιδιαίτερα από τους περιορισμούς στο τέλος του 2021 και στις αρχές του 2022. Στις 6 Μαρτίου 2022 η συνολική επιδημιολογική κατάσταση στην ΕΕ/στον ΕΟΧ χαρακτηριζόταν από υψηλό αλλά μειούμενο συνολικό ποσοστό ανακοίνωσης κρουσμάτων, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Κέντρο

[30] Το ποσό αυτό είναι το ίδιο με εκείνο της δεύτερης έκθεσης SURE, καθώς δεν υπήρξαν νέες εκταμιεύσεις μεταξύ της έκδοσης της παρούσας έκθεσης και της έκδοσης της δεύτερης έκθεσης.

[31] Στις εκτιμήσεις αυτές δεν περιλαμβάνεται πρόσθετη πιθανή επιρροή που μπορεί να είχαν άλλα νέα μέσα έκτακτης ανάγκης, όπως το μέσο SURE, στην εμπιστοσύνη των οικονομικών παραγόντων και στις αποκλίσεις επιτοκίων για τα κρατικά δάνεια των κρατών μελών.

[32] Ανάλυση της εξοικονόμησης τόκων ανά κράτος μέλος είναι διαθέσιμη στον πίνακα 4 της δεύτερης εξαμηνιαίας έκθεσης για το SURE. Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη μεθοδολογία παρέχονται στην ενότητα ΙΙΙ της τριμηνιαίας έκθεσης για τη ζώνη του ευρώ, τόμος 20, αριθ. 2 (2021).

[33] Άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού SURE. Σε κάθε περίπτωση, η περίοδος διαθεσιμότητας του μέσου κατά τη διάρκεια της οποίας μπορεί να εκδοθεί εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2022, σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 3 του κανονισμού SURE. Μετά την ημερομηνία αυτή, η στήριξη μπορεί να παρατείνεται από το Συμβούλιο κάθε 6 μήνες (εάν εξακολουθούν να υπάρχουν διαθέσιμοι χρηματοδοτικοί πόροι), σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 4.

[34] Βλ. Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας: https://www.who.int/publications/m/item/enhancing-readiness-for-omicron-(b.1.1.529)-technical-brief-and-priority-actions-for-member-states

Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC)[35]. Παρότι το κύμα της Όμικρον έχει κορυφωθεί στις περισσότερες χώρες, η μετάδοση εξακολουθεί να αυξάνεται μεταξύ των ηλικιωμένων και στις 6 Μαρτίου προβλέπονταν αυξητικές τάσεις στα ποσοστά θνησιμότητας σε 10 χώρες. Το ECDC επισήμανε ότι η επιδημιολογική κατάσταση προκαλεί μεγάλη ή πολύ μεγάλη ανησυχία σε 15 χώρες της ΕΕ/του ΕΟΧ. Εξακολουθούν να υπάρχουν διαφορές μεταξύ των χωρών και η ερμηνεία των τάσεων στα δεδομένα επιτήρησης είναι πλέον δύσκολη λόγω των διαφορετικών και ταχέως μεταβαλλόμενων συστημάτων διεξαγωγής τεστ μεταξύ των κρατών μελών

Η δυναμική ανάπτυξης που σημειώθηκε το 2021 επιβραδύνθηκε στο τέλος του έτους. Μετά την αποκατάσταση του επιπέδου παραγωγής στα προ της πανδημίας επίπεδα το καλοκαίρι του 2021, η ευρωπαϊκή οικονομία επιβραδύνθηκε ελαφρά λόγω της απότομης αύξησης των λοιμώξεων από τη νόσο COVID-19, λόγω της παραλλαγής Όμικρον, των υψηλών τιμών ενέργειας και των συνεχιζόμενων διαταραχών από την πλευρά της προσφοράς. Παρότι έχουν επιβληθεί εκ νέου ορισμένοι περιορισμοί, έχουν γενικά ηπιότερο ή περισσότερο στοχευμένο χαρακτήρα απ' ό,τι σε προηγούμενα κύματα. Σύμφωνα με τις χειμερινές προβλέψεις της Επιτροπής (που δημοσιεύθηκαν πριν από την εισβολή στην Ουκρανία), η ανάπτυξη αναμενόταν να επιταχυνθεί το δεύτερο τρίμηνο και θα παρέμενε ισχυρή κατά τη διάρκεια του χρονικού ορίζοντα των προβλέψεων, με αποτέλεσμα το ΑΕΠ της ΕΕ να αυξηθεί κατά 4,0 % το 2022 και κατά 2,8 % το 2023. Οι προβλέψεις για τον πληθωρισμό στην ΕΕ αναθεωρήθηκαν σε έως 3,9 % το 2022, παραμένοντας πολύ πάνω από τον στόχο της ΕΚΤ (2 %).

Εξαιρετική αβεβαιότητα περιβάλλει πλέον τις οικονομικές προοπτικές δεδομένης της γεωπολιτικής κατάστασης στην Ουκρανία. Η εισβολή στην Ουκρανία και οι συνέπειές της για την ασφάλεια και τη σταθερότητα είναι πιθανό να επηρεάσουν αρνητικά την ανάπτυξη, μεταξύ άλλων μέσω επιπτώσεων στις χρηματοπιστωτικές αγορές, περαιτέρω πιέσεων στις τιμές της ενέργειας, επίμονων σημείων συμφόρησης στην αλυσίδα εφοδιασμού και επιπτώσεων στην εμπιστοσύνη. Ο αντίκτυπος του τρέχοντος κύματος της νόσου COVID-19 θα μπορούσε επίσης να διαρκέσει περισσότερο από το αναμενόμενο και να διαταράξει περαιτέρω τις αλυσίδες εφοδιασμού. Και οι δύο αυτοί παράγοντες θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε υψηλότερο του αναμενόμενου πληθωρισμό εάν το πρόσθετο κόστος μετακυλιστεί στους καταναλωτές. Από την άλλη πλευρά, η ζήτηση των νοικοκυριών θα μπορούσε να επιταχυνθεί λόγω των μεγάλων αποταμιεύσεων, ενώ ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ) θα μπορούσε να δώσει ακόμη μεγαλύτερη ώθηση στις επενδύσεις, αν και οι κίνδυνοι παρουσιάζουν πλέον πτωτική τάση.

Τα μέτρα πολιτικής έχουν γίνει όλο και περισσότερο στοχευμένα, υποστηριζόμενα από τον ΜΑΑ για τη διευκόλυνση της ανάκαμψης. Αυτό απαιτεί απομάκρυνση από τα προσωρινά μέτρα επείγουσας αρωγής, όπως το SURE. Ο ΜΑΑ προωθεί μια πλούσια σε επενδύσεις ανάκαμψη και μεταρρυθμίσεις που ενισχύουν την ανάπτυξη, μεταξύ άλλων για να συμβάλει στην αντιμετώπιση των άνισων επιπτώσεων της πανδημίας μεταξύ των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων. Η επανειδίκευση και η αναβάθμιση δεξιοτήτων αποτελούν σημαντικό στοιχείο

[35] Βλ. έκθεση επισκόπησης χώρας του ECDC, εβδομάδα 9 2022: https://covid19-country-overviews.ecdc.europa.eu/index.html

αυτού, στο πλαίσιο της δέσμευσης της ΕΕ στον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και της προώθησης της ψηφιοποίησης και της πράσινης μετάβασης[36].

Δεδομένου ότι το μέσο θα εξακολουθήσει να είναι διαθέσιμο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022, μπορεί να συνεχίσει να χορηγείται χρηματοδοτική συνδρομή στο πλαίσιο του SURE για την αντιμετώπιση σοβαρών οικονομικών διαταραχών που προκαλούνται από την πανδημία της νόσου COVID-19. Περίπου 5,6 δισ. EUR παραμένουν διαθέσιμα στο πλαίσιο του SURE, ποσό που υπερβαίνει τις αιτήσεις για συμπληρωματικές ενισχύσεις που έχουν υποβληθεί μέχρι στιγμής από 7 κράτη μέλη (3,8 δισ. EUR) στο πλαίσιο δεύτερου γύρου αιτήσεων.

V. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

5.1 Η υποχρέωση υποβολής εκθέσεων σχετικά με τα συστήματα λογιστικών και λοιπών ελέγχων

Τα συστήματα ελέγχου της Επιτροπής διασφαλίζουν την απουσία απάτης μεταξύ της Ένωσης, ως δανειστή, και του κράτους μέλους, ως δανειολήπτη. Ειδικότερα, η Επιτροπή εφαρμόζει ελέγχους για την πρόληψη παρατυπιών ή απάτης όσον αφορά την *υποβολή στοιχείων από τα κράτη μέλη*, είτε όταν ζητούν δάνειο είτε στη συνέχεια σχετικά με τη χρήση ενός δανείου. Σε περίπτωση οποιασδήποτε υπόνοιας, η Επιτροπή έχει στη διάθεσή της τις διατάξεις της δανειακής σύμβασης για να αναλάβει δράση και να διεξαγάγει έρευνες. Η Επιτροπή αναλαμβάνει το καθήκον αυτό με πλήρη σεβασμό των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών και δεν έχει εντολή να αξιολογεί και να παρακολουθεί τη χρήση των δανείων SURE από τους τελικούς αποδέκτες στα κράτη μέλη. Συγκεκριμένα, το SURE, καθώς και η εφαρμογή του, δεν θα πρέπει να παρεμβαίνει με κανέναν τρόπο στον σχεδιασμό των εθνικών συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, ούτε εν γένει ούτε όσον αφορά την εργασία μειωμένου ωραρίου, ο οποίος παραμένει αρμοδιότητα των κρατών μελών[37,38].

Ανεξάρτητα από τα συστήματα ελέγχου της Επιτροπής, τα κράτη μέλη ως δανειολήπτες υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ορθή χρήση των κονδυλίων σε εθνικό επίπεδο, να αποτρέπουν τις παρατυπίες και την απάτη και να ανακτούν κονδύλια που έχουν αποτελέσει αντικείμενο κατάχρησης. Η υποχρέωση αυτή απορρέει από το άρθρο 13 παράγραφος 1 του κανονισμού SURE και το άρθρο 220 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της δανειακής συμφωνίας, κάθε κράτος μέλος που επωφελείται από το SURE θα πρέπει να ελέγχει τακτικά κατά πόσον τα ποσά που δανείζεται στο πλαίσιο του μηχανισμού χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τον κανονισμό SURE, την εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου και τη δανειακή συμφωνία, και να διασφαλίζει ότι εφαρμόζονται κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη των παρατυπιών και της απάτης. Σε περίπτωση παράτυπης ή

[36] Βλ. τη δήλωση του Πόρτο της 8ης Μαΐου 2021 και τη σύσταση της Επιτροπής σχετικά με την αποτελεσματική ενεργό στήριξη της απασχόλησης μετά την κρίση λόγω της νόσου COVID-19 (EASE).

[37] Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 13 του κανονισμού SURE, κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με το ποσό ενός δανείου, το Συμβούλιο θα πρέπει να σέβεται πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών.

[38] Βλ. παράγραφο 17 της έκθεσης του Eurogroup σχετικά με τη συνολική απάντηση της οικονομικής πολιτικής στην πανδημία COVID-19, της 9ης Απριλίου 2020.

εσφαλμένης χρήσης των δανεισθέντων ποσών, το κράτος μέλος θα πρέπει να προβαίνει σε νομικές ενέργειες για την ανάκτηση των εν λόγω ποσών. Αυτό συμπληρώνεται από την υποχρέωση των κρατών μελών να διερευνούν και να αντιμετωπίζουν περιπτώσεις απάτης, διαφθοράς ή κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας που είναι επιζήμια για τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ, σε σχέση με τη διαχείριση του δανείου.

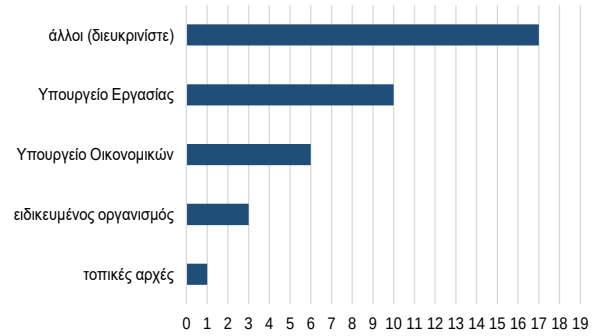
Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να παρέχουν στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με τα εθνικά συστήματα λογιστικών και λοιπών ελέγχου που αφορούν το SURE, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση των υποχρεώσεών τους στο πλαίσιο της δανειακής σύμβασης. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή διενήργησε ad hoc έρευνα στα δικαιούχα κράτη μέλη στις 18 Ιανουαρίου 2022. Όλα τα κράτη μέλη απάντησαν στο ερωτηματολόγιο αυτό. Η σύνοψη των αποτελεσμάτων, όπως αναφέρθηκαν από τα κράτη μέλη, παρέχεται στην ενότητα 5.2.

5.2 Κύρια αποτελέσματα του ερωτηματολογίου

5.2.1 Αρμόδιοι φορείς για τους λογιστικούς και λοιπούς ελέγχους

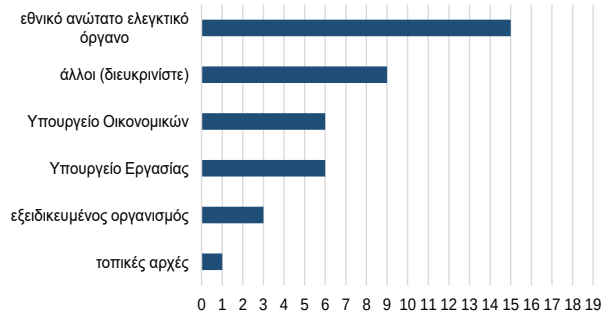
Η θεσμική δομή των εθνικών συστημάτων λογιστικών και λοιπών ελέγχων διαφέρει σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών. Στα μισά περίπου κράτη μέλη, οι φορείς που είναι αρμόδιοι για τους ελέγχους δεν είναι αρμόδιοι για τους λογιστικούς ελέγχους. Στα υπόλοιπα μισά κράτη μέλη, ορισμένοι φορείς διενεργούν τόσο ελέγχους όσο και λογιστικούς ελέγχους, ενώ οι άλλοι φορείς διενεργούν είτε μόνο ελέγχους είτε μόνο λογιστικούς ελέγχους. Οι έλεγχοι διενεργούνται συχνά από το Υπουργείο Εργασίας (10 κράτη μέλη), από άλλο υπουργείο (π.χ. Υπουργείο Οικονομικών, Υπουργείο Κοινωνικής Ασφάλισης, Υπουργείο Οικογένειας και Κοινωνικής Πολιτικής, Υπουργείο Πολιτισμού), δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης, επιθεωρήσεις εργασίας, ταμεία κοινωνικής ασφάλισης ή υπηρεσίες εσόδων (γράφημα 15). Οι λογιστικοί έλεγχοι διενεργούνται συχνότερα από εθνικό ανώτατο ελεγκτικό φορέα ή υπουργείο (π.χ. Υπουργείο Οικονομικών και Υπουργείο Εργασίας) (γράφημα 16).

Γράφημα 15: Αρμόδιοι φορείς για τον έλεγχο (αριθμός κρατών μελών)

Πηγή: *Ερωτήματα των κρατών μελών*

Γράφημα 16: Αρμόδιοι φορείς για τον λογιστικό έλεγχο
(αριθμός κρατών μελών)

Πηγή: *Ερωτήματα των κρατών μελών*

Σε όλα σχεδόν τα κράτη μέλη, οι φορείς που διενεργούν λογιστικούς και λοιπούς ελέγχους των μέτρων που υποστηρίζονται από το SURE υπήρχαν ήδη πριν από την πανδημία COVID-19. Σε ένα κράτος μέλος, δημιουργήθηκαν νέοι φορείς ειδικά για τα μέτρα που υποστηρίζονται από το SURE. Σε δύο κράτη μέλη, δημιουργήθηκαν νέα συστήματα λογιστικών και λοιπών ελέγχων μόνο για ένα συγκεκριμένο μέτρο, επιπλέον των υφιστάμενων.

5.2.2. Εφαρμογή των συστημάτων λογιστικών και λοιπών ελέγχων

Όλα τα κράτη μέλη διενήργησαν ελέγχους για τα μέτρα που στηρίχθηκαν από το SURE. Όλα τα κράτη μέλη διενήργησαν, τουλάχιστον, διοικητικές επαληθεύσεις/ελέγχους βάσει εγγράφων των αιτήσεων πληρωμής, ώστε να διασφαλιστεί ότι τα κονδύλια του SURE χρησιμοποιήθηκαν σύμφωνα με τον σκοπό τους (γράφημα 17). Επιπλέον, σχεδόν το 85 % των κρατών μελών διενήργησαν εκ των υστέρων ελέγχους και περίπου τα μισά από αυτά πραγματοποίησαν επιτόπιους ελέγχους για την πρόληψη της απάτης και των παρατυπιών.

Όλα τα κράτη μέλη έλεγξαν ότι πληρούνταν τα κριτήρια επιλεξιμότητας (γράφημα 18). Επιπλέον, πάνω από τα τρία τέταρτα των κρατών μελών έλεγξαν ότι οι εργαζόμενοι που επωφελούνταν από τη στήριξη διατήρησαν τη θέση εργασίας τους και ότι η στήριξη χρησιμοποιήθηκε από τους δικαιούχους για τον επιδιωκόμενο σκοπό.

Με βάση την απάντηση στην έρευνα, τα κράτη μέλη πρέπει να παράσχουν μεγαλύτερη σαφήνεια όσον αφορά την ύπαρξη και την έκταση του λογιστικού ελέγχου. Περισσότερα από τα μισά κράτη μέλη ανέφεραν ότι έχουν ελέγξει είτε τη διαδικασία χορήγησης των πληρωμών και/ή τους δικαιούχους είτε έχουν διενεργήσει άλλα είδη λογιστικού ελέγχου. Μολονότι όλα τα κράτη μέλη εφαρμόζουν ελέγχους για το SURE, ένα κράτος μέλος ανέφερε ότι δεν διενεργήθηκαν λογιστικοί έλεγχοι για τα μέτρα που στηρίζονται από το SURE. Ένα άλλο κράτος μέλος ανέφερε ότι διενεργήθηκαν λογιστικοί έλεγχοι, εκτός από ορισμένα μέτρα που αντιπροσωπεύουν σχετικά μικρό μερίδιο του συνολικού κονδυλίου.

Όλα τα κράτη μέλη διενήργησαν συστηματικά λογιστικούς και λοιπούς ελέγχους, στις περισσότερες περιπτώσεις βάσει κινδύνων και/ή στατιστικής δειγματοληψίας. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι έλεγχοι ήταν αυτόματοι για όλους τους δικαιούχους μέσω ειδικών συστημάτων ΤΠ. Οκτώ κράτη μέλη ανέφεραν ότι διενήργησαν επίσης ad hoc λογιστικούς και λοιπούς ελέγχους.

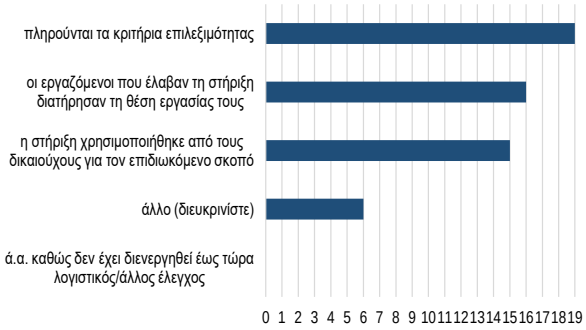
Στο μέλλον, τα περισσότερα κράτη μέλη δεν προβλέπουν άλλους λογιστικούς και λοιπούς ελέγχους πέραν εκείνων που βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη ή εφαρμόζονται. Μόνο δύο κράτη μέλη σχεδιάζουν να διενεργήσουν πρόσθετους λογιστικούς και λοιπούς ελέγχους συγκεκριμένων μέτρων κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2022.

Γράφημα 17: Είδος λογιστικών και λοιπών ελέγχων (αριθμός κρατών μελών)

Πηγή: *Ερωτήματα των κρατών μελών*

Γράφημα 18: Εστίαση των ελέγχων και/ή λογιστικών ελέγχων (αριθμός κρατών μελών)

Πηγή: *Ερωτήματα των κρατών μελών*

5.2.3. Συχνότητα παρατυπιών ή απάτης και αντιμετώπιση αυτών

Σε όλα τα κράτη μέλη πλην ενός, οι λογιστικοί και λοιποί έλεγχοι εντόπισαν περιπτώσεις παρατυπιών ή απάτης. Επιπλέον, σε όλα σχεδόν τα κράτη μέλη, τυχόν υπόνοιες παρατυπιών ή απάτης κοινοποιήθηκαν στις αρχές. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις πραγματοποιήθηκαν έρευνες. Σε περίπτωση επιβεβαιωμένων παρατυπιών ή απάτης, 13 κράτη μέλη προσέφυγαν στη δικαιοσύνη για την ανάκτηση κονδυλίων που δεν χρησιμοποιήθηκαν ορθά. Σε ορισμένα κράτη μέλη, τα κονδύλια ανακτήθηκαν χωρίς να κινηθούν νομικές διαδικασίες. Ένα κράτος μέλος ανέφερε ότι οι περιπτώσεις παρατυπιών ή απάτης που εντοπίστηκαν δεν έχουν ακόμη επιβεβαιωθεί.

Τα κράτη μέλη ανέφεραν παρόμοια είδη παρατυπιών ή απάτης. Οι συνηθέστερες παρατυπίες που αναφέρθηκαν αφορούσαν την έλλειψη ή την ανεπαρκή μείωση του κύκλου εργασιών ώστε να πληρούνται τα κριτήρια επιλεξιμότητας για στήριξη, την απόλυση εργαζομένων κατά την περίοδο λήψης επιδότησης μισθού (ή λίγο μετά), τη μη καταβολή του απαιτούμενου μεριδίου μισθού από τον εργοδότη, τη μη πλήρη καταβολή του ποσού που χορηγείται στους εργαζομένους, καθώς και το αίτημα για στήριξη εργαζομένων που επέστρεψαν στην εργασία τους και δεν αντιμετώπιζαν εμπόδια στην εργασία, καθώς και εργαζομένων που εργάζονταν κανονικά. Σε ορισμένες περιπτώσεις, επιχειρήσεις υπέβαλαν αίτηση στήριξης για εργασιακές

σχέσεις που δεν υπήρχαν ή χρησιμοποίησαν στήριξη για νεοπροσληφθέντες εργαζομένους αντί για υφιστάμενους εργαζομένους. Σε άλλες περιπτώσεις, επιχειρήσεις υπέβαλαν αίτηση για περισσότερα μέτρα ταυτόχρονα, ενώ δικαιούνταν να υποβάλουν αίτηση μόνο για ένα μέτρο. Επιχειρήσεις δήλωσαν επίσης ψευδώς το είδος της δραστηριότητας που είναι επιλέξιμη για στήριξη.

Όλα τα κράτη μέλη τεκμηρίωσαν τις εργασίες τους σχετικά με τις παρατυπίες ή την απάτη. Τα κράτη μέλη τεκμηριώνουν τις παρατυπίες, μεταξύ άλλων, σε εκθέσεις επιθεώρησης/αξιολόγησης, σημειώματα, καταλόγους ελέγχου, λεπτομερή λογιστικά φύλλα, υπομνήματα, φακέλους των κονδυλίων ή φακέλους λογιστικού ελέγχου.

VI. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΟΜΟΛΟΓΩΝ EU SURE

Η παρούσα έκθεση δεν περιορίζεται στην υποχρέωση υποβολής στοιχείων που προβλέπεται στον κανονισμό SURE, καθώς συμμορφώνεται επίσης με την απαίτηση υποβολής στοιχείων σύμφωνα με το πλαίσιο κοινωνικών ομολόγων EU SURE[39]. Αυτό απαιτεί την υποβολή στοιχείων σχετικά με την κατανομή των εσόδων του SURE, το είδος των δαπανών και τον αντίκτυπο του SURE.

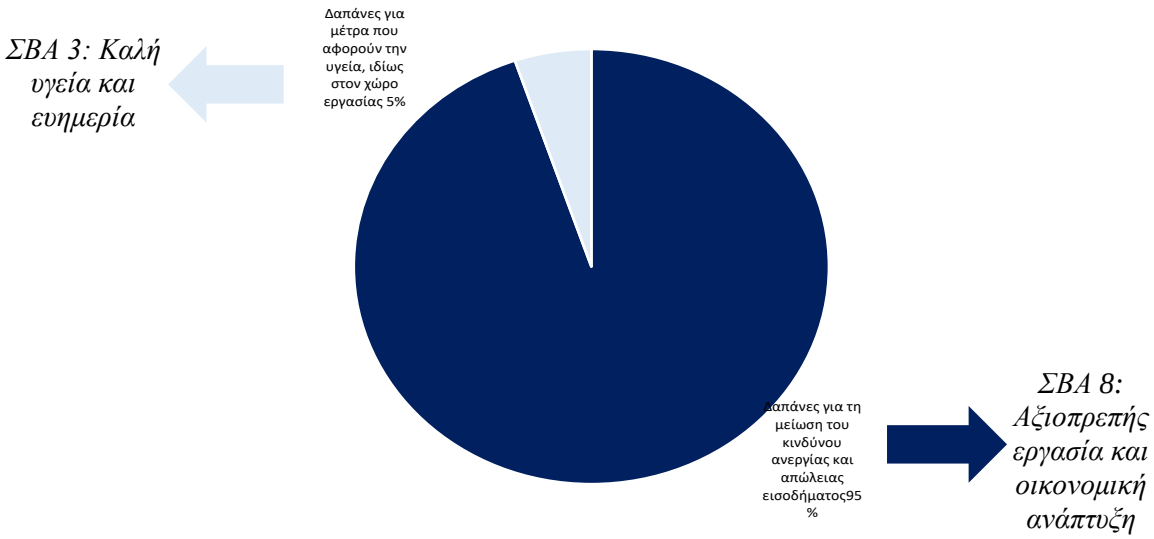
Η κατανομή των εσόδων του SURE ανά δικαιούχο κράτος μέλος και ανά είδος επιλέξιμων κοινωνικών δαπανών παρουσιάζεται στις ενότητες 1.1 και 2.2, αντίστοιχα. Έως τον Φεβρουάριο του 2022 είχε εκταμιευθεί στα κράτη μέλη το 95 % του ποσού των 94 δισ. EUR που διατέθηκε, ενώ το 98% του ποσού αυτού έχει ήδη δαπανηθεί.

Οι δημόσιες δαπάνες στο πλαίσιο του SURE συνεχίζουν να είναι πλήρως εναρμονισμένες με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (ΣΒΑ). Η ανάλυση των δημόσιων δαπανών του SURE ανά επιλέξιμη κοινωνική δαπάνη, όπως περιγράφεται στο πλαίσιο για τα κοινωνικά ομόλογα, δείχνει ότι το 95 % δαπανάται για τη μείωση του κινδύνου ανεργίας και απώλειας εισοδήματος. Όπως απεικονίζεται στο γράφημα 19, αυτό στηρίζει τον ΣΒΑ 8 (αξιοπρεπής εργασία και οικονομική ανάπτυξη). Το υπόλοιπο 5 % δαπανάται σε μέτρα που αφορούν την υγεία, τα οποία στηρίζουν τον ΣΒΑ 3 (καλή υγεία και ευεξία).

Οι επιπτώσεις του SURE αναφέρονται στις ενότητες 2.3 και 3. Παρέχονται εκτιμήσεις σχετικά με τον αριθμό των ατόμων και των επιχειρήσεων που έλαβαν στήριξη από το SURE τόσο το 2020 όσο και το 2021. Το SURE συνέβαλε στην προστασία σχεδόν 1,5 εκατομμυρίων θέσεων εργασίας που διασώθηκαν το 2020, όπως φαίνεται στην ενότητα 3.1. Όπως φαίνεται στη δεύτερη έκθεση, εκτιμάται ότι τα κράτη μέλη έχουν εξοικονομήσει 8,2 δισ. EUR σε πληρωμές τόκων.

[39] Το πλαίσιο κοινωνικών ομολόγων EU SURE ορίζει ένα πρότυπο το οποίο παρέχει στους επενδυτές διασφαλίσεις ότι τα ομόλογα της ΕΕ που εκδίδονται στο πλαίσιο αυτό αφορούν έργα που εξυπηρετούν έναν πραγματικό κοινωνικό σκοπό. Ως εκ τούτου, το πλαίσιο συνάδει με τις αρχές της Διεθνούς Ένωσης Κεφαλαιαγορών (ICMA) για τα κοινωνικά ομόλογα.

Γράφημα 19: Πλαίσιο κοινωνικών ομολόγων και χαρτογράφηση ΣΒΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις συναλλαγές και τις εκταμιεύσεις στο πλαίσιο του SURE

Πίνακας Α1: Εκταμιεύσεις σε κράτη μέλη στο πλαίσιο του SURE (σε δισ. EUR)

Χώρα	Συνολικό ποσό δανείου	1η έκδοση EU SURE Συναλλαγή: 20.10.2020 Εκταμίευση: 27.10.2020			2η έκδοση EU SURE Συναλλαγή: 10.11.2020 Εκταμίευση: 17.11.2020			3η έκδοση EU SURE Συναλλαγή: 24.11.2020 Εκταμίευση: 01.12.2020	4η έκδοση EU SURE Συναλλαγή: 26.01.2021 Εκταμίευση: 02.02.2021			5η έκδοση EU SURE Έκδοση: 09.03.2021 Εκταμίευση: 16.03.2021	6η έκδοση EU SURE Έκδοση: 23.03.2021 Εκταμίευση: 30.03.2021			7η έκδοση EU SURE Έκδοση: 18.05.2021 Εκταμίευση: 25.05.2021			Συνολικές εκταμιεύσεις	% του αιτούμενου συνόλου	Μέση ληκτότητα
		10 έτη	20 έτη	Σύνολο	5 έτη	30 έτη	Σύνολο	15 έτη	7 έτη	30 έτη	Σύνολο	15 έτη	5 έτη	25 έτη	Σύνολο	8 έτη	25,6 έτη	Σύνολο			
Βέλγιο	8,2							**2,0**	1,3	0,7	**2,0**		1,3	0,9	**2,2**	1,1	0,9	**2,0**	**8,2**	**100,0 %**	**14,7**
Βουλγαρία	0,5															0,3	0,2	**0,5**	**0,5**	**100,0 %**	**15,0**
Κροατία	1,0				0,3	0,2	**0,5**					**0,5**							**1,0**	**100,0 %**	**14,3**
Κύπρος	0,6				0,2	0,1	**0,3**		0,2	0,1	**0,2**					0,1	0,0	**0,1**	**0,6**	**100,0 %**	**14,7**
Τσεχία	2,0											**1,0**	1,0		**1,0**				**2,0**	**100,0 %**	**10,1**
Εσθονία	0,2															0,1	0,1	**0,2**	**0,2**	**100,0 %**	**15,0**
Ελλάδα	5,3				1,0	1,0	**2,0**		0,7		**0,7**					1,6	0,9	**2,5**	**5,3**	**100,0 %**	**14,5**
Ουγγαρία	0,7							**0,2**	0,2	0,1	**0,3**								**0,5**	**77,4 %**	**14,7**
Ιρλανδία	2,5												1,3	1,2	**2,5**				**2,5**	**100,0 %**	**14,7**
Ιταλία	27,4	5,5	4,5	**10,0**	3,1	3,4	**6,5**		4,5		**4,5**	**3,9**	0,7	1,2	**1,9**		0,8	**0,8**	**27,4**	**100,0 %**	**14,8**
Λετονία	0,3				0,1	0,0	**0,1**		0,0	0,0	**0,1**					0,1	0,0	**0,1**	**0,3**	**100,0 %**	**14,6**
Λιθουανία	1,0				0,2	0,1	**0,3**					**0,3**				0,2	0,2	**0,4**	**1,0**	**100,0 %**	**14,7**
Μάλτα	0,4				0,1	0,0	**0,1**					**0,1**				0,1	0,1	**0,2**	**0,4**	**100,0 %**	**14,6**
Πολωνία	11,2	1,0	0,0	**1,0**					2,6	1,7	**4,3**		1,4		**1,4**	1,1	0,5	**1,6**	**8,2**	**73,3 %**	**13,0**
Πορτογαλία	5,9							**3,0**								1,5	0,9	**2,4**	**5,4**	**91,2 %**	**14,6**
Ρουμανία	4,1							**3,0**											**3,0**	**73,2 %**	**14,6**
Σλοβακία	0,6							**0,3**				**0,3**							**0,6**	**100,0 %**	**14,9**
Σλοβενία	1,1				0,2	0,0	**0,2**		0,5	0,4	**0,9**								**1,1**	**100,0 %**	**14,8**
Ισπανία	21,3	3,5	2,5	**6,0**	2,9	1,2	**4,0**			1,0	**1,0**	**2,9**	2,4	1,7	**4,1**	1,9	1,4	**3,4**	**21,3**	**100,0 %**	**14,7**
Σύνολο	**94,4**	10,0	7,0	**17,0**	8,0	6,0	**14,0**	**8,5**	10,0	4,0	**14,0**	**9,0**	8,0	5,0	**13,0**	8,1	6,0	**14,1**	**89,6**	**94,9 %**	**14,5**